

Republica Moldova

CURTEA DE CONTURI

HOTĂRÎRE Nr. 5
din 26.01.2010

**privind Raportul auditului legalității unor operațiuni și tranzacții
financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public
la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în
perioada anilor 2002-2009 (9 luni)**

Publicat : 19.03.2010 în Monitorul Oficial Nr. 37-38 art Nr : 6

Curtea de Conturi, în prezența vicepreședintelui Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova dl V.Cojocaru, ministrului afacerilor interne dl V.Catan, șefului Direcției economie și finanțe a Ministerului Afacerilor Interne dl S.Țurcan, șefului Direcției audit intern a Ministerului Afacerilor Interne dl O.Artin, șefului Secției economie și finanțe a Direcției Generale Pază de Stat dl S.Drucioac, șefului Secției logistică, administrare și marketing a Direcției Generale Pază de Stat dl A.Bodean, șefului Direcției finanțele justiției, ordinii publice, apărării și securității statului a Ministerului Finanțelor dna L.Dimitrișin, călăuzindu-se de art.2 alin.(1) și art.4 alin.(1) lit.a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni).

¹ M.O., 2008, nr.237-240, art.864.

Auditul a fost inițiat de către Curtea de Conturi în temeiul art.14 alin.(1) lit.i) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, ținându-se cont de încălcările depistate, precum și de zonele identificate cu probabilitate înaltă de apariție a riscurilor, în urma efectuării auditului performanței achizițiilor publice și a auditului regularității la Ministerul Afacerilor Interne și la unele instituții din subordine pe anul 2008 (Hotărârile Curții de Conturi nr.19 din 28.05.2009 și nr.39 din 11.09.2009). Auditul s-a efectuat prin eșantionare, pe perioadele neverificate anterior, cu asistența colaboratorilor operativi ai Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – MAI).

Misiunea de audit a avut drept obiectiv evaluarea conformității cu prevederile legale a modului de utilizare a mijloacelor financiare publice și a patrimoniului de stat, precum și a eficienței gestionării acestora.

Examinînd rezultatele auditului, audiînd raportul prezentat și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședință, Curtea de Conturi

a constatat:

Auditul a fost efectuat în conformitate cu reglementările aplicabile ale Curții de Conturi.

Misiunea de audit s-a desfășurat la MAI, iar unele informații au fost colectate de la: Direcția Generală Paza de Stat (în continuare – DGPS), Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Departamentul trupelor de carabinieri, Direcția medico-militară, Centrul tehnic și transport (în

continuare – CTT), Regimentul de Patrulă și Santinelă „Scut”, Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor; Întreprinderile de stat „Tehnosec”, „Pulbere”, „Cartuș”, „Dinamo-MA”, „Direcția specializată montare și exploatare a mijloacelor tehnice de regulamentare a circulației auto a poliției rutiere”, Sanatoriul Preventiv de Bază „Constructorul” (în continuare – SPB „Constructorul”); Societățile cu răspundere limitată: „Moldasig”, „Donaris Group”, „Auto Space”, „Semafor-service”.

Reieșind din scopul auditului, au fost analizate cheltuielile și tranzacțiile financiare ale aparatului central al MAI și ale unor instituții subordonate, inclusiv ale întreprinderilor de stat fondate de MAI, documentele primare contabile, registrele contabile, rapoartele financiare, dările de seamă, contractele și alte documente aferente achizițiilor publice, actele de verificare a decontărilor și alte documente aferente efectuării operațiunilor economico-financiare și gestionării patrimoniului de stat.

Au fost supuse auditului domeniile de utilizare a finanțelor publice, regulile de finanțare și evidență contabilă, corectitudinea aplicării legislației și actelor normative.

Concluzii generale de audit

Aplicarea procedurilor de fond asupra unor categorii de operațiuni și tranzacții financiare la MAI și unele verificări efectuate la instituțiile subordonate au relevat că managementul financiar la acestea a fost afectat de nerespectarea normelor de reglementare a disciplinei financiar-bugetare, a achizițiilor publice și a gestionării patrimoniului. Situația dată a determinat evitarea desfășurării procedurii de achiziție publică conform prevederilor legale, fapt ce a generat efectuarea de cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat. Achizițiile s-au realizat în lipsa alocațiilor de la buget, fără efectuarea procedurii legale, ceea ce a minimalizat transparența și potențialul de a obține cea mai bună valoare contra cost.

În perioada anilor 2003-2009, DGPS a procurat și ulterior a transmis MAI și subdiviziunilor acestuia diverse bunuri materiale în sumă totală de 12954,4 mii lei. Aceste operațiuni financiare, nefiind reglementate de actele legislative și normative în vigoare, au condiționat formarea de către minister a unei surse suplimentare de venituri și reflectarea incorectă a acestora la cheltuielile efective ale DGPS.

MAI, în baza acordurilor încheiate cu S.R.L. „Moldasig”, și-a format, cu nerespectarea prevederilor Legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar,² o sursă neautorizată de venituri în sumă totală de 4791,1 mii lei, mijloacele fiind încasate și utilizate fără autorizarea Guvernului și fără reflectarea la partea de venituri și cea de cheltuieli ale bugetului de stat. Mijloacele obținute de la S.R.L. „Moldasig” au fost utilizate pentru procurarea bunurilor, fără organizarea și desfășurarea procedurilor legale de achiziție publică.

² Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr. 847-XIII). Republicat, M.O., ediție specială, 2005.

Eschivându-se de la modul legal de formare și utilizare a mijloacelor speciale, conducerea MAI, în perioada anilor 2003-2008, a utilizat mijloacele parvenite de la Consiliul European și Asociația Europeană a Colegiilor de Poliție în sumă totală de 1392,3 mii lei, prin intermediul Î.S. „Tehnosec”. Astfel, mijloacele, deși erau destinate MAI, nu erau transferate la conturile trezoreriale pe mijloacele speciale ale MAI, dar se acumulau la conturile de decontare ale Î.S. „Tehnosec”. Urmare acestui fapt, mijloacele n-au fost gestionate de către Ministerul Finanțelor, prin intermediul Trezoreriei de Stat, și n-au fost reflectate la partea de venituri și cea de cheltuieli ale bugetului de stat, astfel fiind încălcate prevederile art.12 din Legea nr. 847-XIII.

Înstrăinarea de către MAI, în anul 2007, a 2 bunuri imobiliare s-a efectuat cu încălcări ale actelor legislative și normative în vigoare, fără publicarea în modul stabilit a comunicatului informativ privind comercializarea, fără expunerea la licitații, prin negocieri directe și fără ca terenurile cu suprafața totală de 556,0 ari, aferente imobilelor, să fie realizate concomitent cu imobilele, ceea ce a generat neîncasări la bugetul public național în sumă totală de 27,5 mil. lei.

Pentru întreținerea la Liceul de Cadeți în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” a MAI a elevilor admiși peste limita stabilită, în perioada anilor 2004-2009, au fost efectuate cheltuieli suplimentare din contul componentei de bază a bugetului de stat în sumă totală de 2299,2 mii lei.

În urma achitării de către MAI a plății în sumă de 502,7 mii lei, pentru închirierea încăperilor SPB „Constructorul” din strada Zelinschi 15, care, de fapt, au fost ocupate și utilizate de către Comitetul raional Botanica al PCRM, au fost efectuate cheltuieli neîntemeiate din mijloacele alocate de la bugetul de stat pentru întreținerea MAI.

CTT, pentru întreținerea automobilului de model RAF-2203, cu numărul de înmatriculare CMT 006 care pe parcursul anilor 2005-2009 (9 luni) a fost utilizat de către Frațiunea parlamentară a Partidului

Comuniștilor din Republica Moldova, neîntemeiat a suportat cheltuieli în sumă totală de 326,2 mii lei.

Managementul contabil ineficient a condiționat înregistrări neconforme ale operațiunilor economice efectuate, deficiențe în situațiile privind decontările, care, la rîndul lor, au cauzat denaturarea situațiilor patrimoniale raportate.

Cele menționate demonstrează lipsa procedurilor corespunzătoare de control intern la MAI și la unele instituții subordonate.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.7 alin.(1) lit.a), art.15 alin.(2) și alin.(4), art.16 lit.c), art.34 alin.(3) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se aprobă Raportul auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni), anexat la prezenta hotărîre.

2. Se cere de la conducerea Ministerului Afacerilor Interne să examineze în ședința colegiului ministerului rezultatele auditului efectuat la minister și la instituțiile vizate, să elaboreze și să execute un plan de măsuri, cu acțiuni concrete și eficiente, pentru lichidarea iregularităților și neajunsurilor constatate, cu aplicarea sancțiunilor disciplinare, în conformitate cu legislația în vigoare, față de persoanele cu funcții de răspundere care au comis încălcări la utilizarea mijloacelor financiare și la gestionarea patrimoniului public.

3. Se propune conducerii Ministerului Afacerilor Interne să întreprindă măsuri în vederea implementării recomandărilor auditului, expuse în Raportul auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni).

4. Se informează Ministerul Finanțelor despre rezultatele auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni), pentru monitorizarea utilizării conform destinației a mijloacelor publice.

5. Se informează Guvernul despre rezultatele auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni), pentru luare de atitudine.

6. Despre rezultatele auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni) se informează Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică, pentru luare de atitudine.

7. Prezenta hotărîre se aduce la cunoștință Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova.

8. Materialele auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni) se remit, conform art.9 alin.(2) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Procuraturii Generale, pentru examinare după competență, suplimentar la materialele remise conform Hotărîrii Curții de Conturi nr. 39 din 11.09.2009.

9. Despre măsurile întreprinse pentru executarea pct.2, pct.3 și pct.8 din prezenta hotărîre se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

10. Prezenta hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

**VICEPREȘEDINTELE
CURȚII DE CONTURI**

Elisaveta FOCA

Nr. 5. Chișinău, 26 ianuarie 2010.

Aprobat
prin Hotărîrea Curții de Conturi
nr.5 din 26 ianuarie 2010

**Raportul
auditului legalității unor operațiuni și tranzacții financiare
și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la
Ministerul Afacerilor Interne și unele instituții subordonate**

în perioada anilor 2002-2009 (9 luni)

I. Introducere

Auditul legalității unor operațiuni și tranzacții financiare și a unor aspecte privind gestionarea patrimoniului public la Ministerul Afacerilor Interne (în continuare – MAI) și unele instituții subordonate în perioada anilor 2002-2009 (9 luni) s-a efectuat în temeiul art.14 alin.(1) lit.i) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, conform dispoziției Președintelui Curții de Conturi nr.212 din 22.10.2009 și cu asistența grupului constituit, în baza Ordinului ministrului afacerilor interne nr.369 din 23.10.2009, din colaboratori operativi ai MAI.

Scopul auditului a fost verificarea unor aspecte privind legalitatea și eficiența gestionării mijloacelor publice și a patrimoniului de stat la MAI și unele instituții subordonate și obținerea asigurării rezonabile că operațiunile și tranzacțiile economice verificate s-au efectuat în conformitate cu prevederile actelor legislative și normative.

Responsabilitatea conducerii MAI și a instituțiilor subordonate este de a întocmi și a prezenta la timp situațiile financiare și a asigura respectarea prevederilor legale în activitatea economico-financiară, având și obligația de a asigura lipsa fraudelor și înregistrarea veridică în registrele contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate, precum și utilizarea eficientă și conformă a alocațiilor bugetare.

Responsabilitatea echipei de audit a constat în auditarea unor operațiuni și tranzacții financiare conform cerințelor legale și raportarea dacă acestea au fost efectuate în conformitate cu prevederile actelor legislative și normative și dacă mijloacele publice și patrimoniul de stat au fost gestionate rațional și eficient.

II. Prezentare generală

Prezentarea cadrului instituțional

Potrivit art.1 din Legea cu privire la poliție¹, Ministerul Afacerilor Interne este organul de stat menit să apere viața, integritatea corporală, drepturile și libertățile cetățenilor, toate formele de proprietate, interesele societății și ale statului contra atentatelor criminale și altor acțiuni ilegale, să mențină ordinea de drept și securitatea publică, precum și să exercite supravegherea de stat în domeniul protecției civile și asigurării apărării împotriva incendiilor pe întreg teritoriul țării.

¹ Legea nr.416-XII din 18.12.1990 „Cu privire la poliție” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.416-XII).

Modul de ținere a evidenței contabile

MAI aplică sistemul contabil prevăzut de Legea contabilității², ține evidența contabilă și întocmește rapoartele financiare în baza normelor aprobate de Ministerul Finanțelor și Instrucțiunii privind evidența contabilă în instituțiile publice³.

² Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (în continuare – Legea nr.113-XVI).

³ Instrucțiunea privind evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.85 din 09.10.1996 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.85).

Planificarea auditului

Reieșind din scopul auditului, au fost analizate cheltuielile și tranzacțiile financiare ale aparatului central al MAI și unor instituții subordonate, inclusiv ale întreprinderilor de stat fondate de MAI, documentele primare contabile, registrele contabile, rapoartele financiare, dările de seamă, contractele și documentele aferente achizițiilor publice, actele de verificare a decontărilor și alte documente privind efectuarea operațiunilor economico-financiare și gestionarea patrimoniului de stat.

Au fost supuse auditului domeniile de utilizare a finanțelor publice în care pot exista riscuri semnificative, regulile de finanțare și evidență contabilă, corectitudinea aplicării legislației și actelor normative, după cum urmează:

- respectarea cerințelor legale la achiziționarea mărfurilor și serviciilor pentru necesitățile MAI și ale unor instituții subordonate;
- respectarea principiilor economicității și eficacității la efectuarea cheltuielilor și gestionarea patrimoniului public;
- justificarea conformă a cheltuielilor;

- regularitatea înstrăinării și înregistrării elementelor patrimoniale;
- reflectarea legală în evidența contabilă a operațiunilor și tranzacțiilor economice ale entității în perioada de gestiune;
- regularitatea înregistrării și evidenței decontărilor;
- respectarea cerințelor actelor normative privind realizarea și utilizarea mijloacelor speciale;
 - respectarea actelor legislative și normative la transmiterea, casarea, realizarea și distrugerea armamentului;
- regularitatea înregistrării și raportării veniturilor și cheltuielilor etc.

În procesul efectuării misiunii de audit, probele de audit au fost colectate la fața locului, prin aplicarea diferitor tehnici și proceduri, cum ar fi testarea, interviuarea, examinarea, verificarea și analiza documentelor primare, registrelor contabile, dărilor de seamă etc.

III. Constatări, concluzii și recomandări

1. Domenii problematice și deficiențe identificate în procesul de achiziții

MAI n-a efectuat achizițiile publice în baza repartizării mijloacelor bugetare alocate (disponibile) reieșind din prioritățile instituționale. Grupul de lucru pentru achiziții a admis abateri de la prevederile actelor legislative și normative aferente, inclusiv prin înaintarea unor cerințe formale către potențialii ofertanți și neacordarea posibilității prezentării documentelor suplimentare, și, ca rezultat, în majoritatea cazurilor verificate, anume acestea au servit ca bază pentru respingerea ofertelor cu cel mai mic preț, fapt care a generat efectuarea de cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat. Au fost realizate achiziții în lipsa alocațiilor de la buget și fără desfășurarea procedurii legale, minimalizându-se transparența și potențialul de a obține cea mai bună valoare contra cost.

- Conform Ordinului ministrului afacerilor interne nr.49 din 04.02.2005 și nr.275 din 31.07.2006 „Cu privire la efectuarea achizițiilor pentru necesitățile subdiviziunilor MAI”, grupurile de lucru pentru achiziții ale subdiviziunilor urmau să efectueze achiziții de bunuri, lucrări și servicii numai în cazul când valoarea achiziției nu depășea 100,0 mii lei. Prin ordinele nr.478 din 17.12.2007 și nr.227 din 07.08.2008, suma de 100,0 mii lei a fost substituită cu 500,0 mii lei.

Neținând cont de ordinele menționate, **Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale**, în perioada anilor 2005-2009, a efectuat 40 de proceduri de achiziție pentru procurarea produselor petroliere, transportului auto, echipamentului, lucrărilor de construcție și reparații cu valoarea totală de 66,4 mil. lei, inclusiv în anul 2008 – 8 proceduri de achiziție cu valoarea de 43,8 mil. lei.

În mod analogic, **Departamentul trupelor de carabinieri** (în continuare - DTC), în anii 2008-2009, a efectuat 9 proceduri pentru achiziționarea produselor alimentare și lucrărilor de reparații și finisare cu valoarea totală de 8,6 mil. lei (inclusiv în anul 2009 – cu valoarea de 6,4 mil. lei), iar **Direcția medico-militară** (în continuare – DMM) a realizat 2 achiziții pentru 2 unități de utilaje medicale cu valoarea totală de 10,0 mil. lei.

Din procedurile de achiziție verificate selectiv în cadrul auditului, au fost identificate 7 cazuri când acestea se efectuau parțial de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI și, după caz, al Direcției Generale Pază de Stat (în continuare – DGPS) și al Centrului tehnic și transport (în continuare – CTT), fapt care a generat iresponsabilitate și desconcentrarea documentelor aferente achizițiilor și neîntocmirea dosarului achiziției publice, prevăzut de art.32 din Legea privind achizițiile publice⁴ și pct.7 din Regulamentul cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice⁵.

⁴ Legea nr. 96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” (cu completările ulterioare; în continuare – Legea nr. 96-XVI).

⁵ Hotărârea Guvernului nr.9 din 17.01.2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice”.

Concluzie: Realizarea de către 3 instituții subordonate a 51 proceduri de achiziție publică, valoarea fiecăreia depășind limita stabilită prin ordinele menționate, a generat pierderea oportunității de a consolida cerințele într-o ordine economică și, cu ea, a potențialului de a obține cea mai bună valoare contra cost. Divizarea procesului de achiziție între 2 grupuri de lucru a condiționat iresponsabilitatea și neîntocmirea dosarului achiziției publice.

- Invitația de participare la procedura de achiziție prin cererea ofertelor de prețuri, realizată de grupurile de lucru pentru achiziții ale MAI și CTT, pentru servicii de asigurare CASCO, nu întrunește cerințele pct.9 și pct.10 din Regulamentul cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri⁶, deoarece nu conține informații privind modalitatea întocmirii ofertelor, prețul

ofertei și clauzele principale ale contractului de achiziție și nu are indicată data corespunzătoare. Astfel, în cadrul achiziției publice a serviciilor de asigurare CASCO a 4 autoturisme (inițiată în luna aprilie 2009 de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI, iar ofertele evaluate de grupul de lucru pentru achiziții al CTT) n-au fost stipulate condițiile prezentării și evaluării ofertelor, inclusiv aferente franșizei (sumă care nu este restituită de companiile de asigurări în caz de survenire a evenimentului asigurat). În setul de documente privind achiziția dată atât la MAI, cât și la CTT lipsește confirmarea transmiterii invitațiilor de participare la eventualii participanți, precum și procesul-verbal de evaluare a ofertelor. N-a fost întocmit în modul stabilit dosarul achiziției publice menționate. În consecință, oferta Î.M. S.I.A. „Moldasig” S.R.L. (în continuare – S.R.L. „Moldasig”), declarată câștigătoare, a fost depusă prin fax cu 8 minute înainte de termenul-limită și, conform acesteia, în caz de survenire a evenimentului asigurat, nu vor fi despăgubite 10% din valoarea asigurată, iar oferta S.R.L. „Artas”, care nu includea franșiza, dar pentru că prima de asigurare era cu 2,4 mii lei mai mare, a fost respinsă.

⁶ Hotărîrea Guvernului nr.245 din 04.03.2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri”.

Reieșind din cele expuse, exemplificăm următoarele.

La 22.02.2009, autoturismul de model „Šcoda Superb Elegance 2,8”, cu nr. de înmatriculare MAI 0004 (procurat în anul 2007, cu valoarea de 486,1 mii lei), care aparținea CTT, a fost implicat într-un accident rutier și deteriorat esențial, prejudiciul total apreciat de experții companiei de asigurări constituind 535,6 mii lei. Automobilul dat era asigurat de CASCO la S.R.L. „Moldasig” (contractul nr. ACA/2008-2723 din 09.12.2008), valoarea asigurată constituind 410,0 mii lei. La negocierea și încheierea contractului de asigurare, S.R.L. „Moldasig”, aplicînd prevederile art.35 alin.(7) din Legea cu privire la asigurări⁷, conform căroră, în condițiile de asigurare, **poate fi stipulată** franșiza – parte de prejudiciu care nu se despăgubește de asigurator, **a inclus, cu acordul MAI**, în contractul de asigurare menționat franșiza în mărime de 10% (sau 41,0 mii lei) din despăgubirea totală prevăzută în contractul de asigurare (410,0 mii lei). Drept rezultat, compania de asigurări a achitat, la 06.03.2009, despăgubirea în sumă de 369,0 mii lei, reținînd din valoarea asigurată franșiza – 41,0 mii lei.

⁷ Legea nr.1508-XII din 15.06.2003 „Cu privire la asigurări” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.1508-XII).

• *În cazul achiziției publice a lucrărilor de reparație capitală a încăperilor din sediul MAI în valoare de 3,7 mil.lei, MAI inițial n-a elaborat, n-a expertizat documentația de proiect și deviz și n-a calculat în modul stabilit valoarea estimativă a lucrărilor, astfel nerespectînd prevederile art.13 alin.(1) din Legea privind calitatea în construcții⁸, fapt care a generat necorespunderea, în multe cazuri, a lucrărilor executate și volumelor cu cele din devizele-oferte câștigătoare.*

⁸ Legea nr. 721-XIII din 02.02.1996 „Privind calitatea în construcții” (cu modificările și completările ulterioare).

• *Nerespectînd prevederile Legii achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului⁹ și ignorînd principiul concurenței, conducerea MAI inițial a selectat operatorul economic și a inițiat executarea lucrărilor, ulterior întocmind formal și obținînd documentele de achiziție pentru lucrările de proiectare, efectuate de operatorul economic „SB.-FAINEX” S.R.L., cu valoarea de 674,1 mii lei. Astfel, conform documentelor de proiect pentru obiectul „Sediul Comisariatului de poliție Dubăsari în localitatea Coșnița, r-nul Dubăsari”, prezentate pentru verificare în cadrul auditului, acestea au fost executate de „SB.-FAINEX” S.R.L. în luna aprilie 2007, pe cînd procedura de achiziție s-a realizat în luna iulie 2007. Potrivit documentației de proiect și deviz elaborate de „SB.-FAINEX” S.R.L. și predate MAI la 21.12.2007, valoarea de deviz a construcției cu suprafața totală de 3455,3 m2 constituia 39,5 mil. lei.*

⁹ Legea achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr.1166-XIII din 30.04.1997 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.1166-XIII, în vigoare pînă la 27.10.2007, abrogată prin Legea nr.96-XVI din 13.04.2007).

În urma expertizei proiectului menționat, efectuată de Direcția Verificare și Expertizare a Proiectelor în Construcții, în luna martie 2008, valoarea de deviz a fost micșorată cu 12,4 mil. lei, sau cu 31,4%, și constituie 27,1 mil. lei. Pe parcursul a 2 ani construcția obiectului proiectat nu s-a început, din lipsa alocațiilor în acest scop, iar documentația de proiect și deviz n-a fost restituită după expertizare, din același motiv.

• **Respingerea neregulamentară a ofertei cu cel mai mic preț pentru carne de găină a generat efectuarea de cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat în sumă de 190,1 mii lei, iar în cazul studierii și utilizării de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI a prețurilor de piață angro de livrare a cărnii în perioada aferentă achiziției menționate, puteau fi economisite mijloace bugetare în sumă de 351,0 mii lei.**

În cadrul licitației publice nr.2173/06 din 10.01.2007, grupul de lucru pentru achiziții al MAI a declarat câștigătoare, la poziția – achiziționarea a 60 tone de pulpe de găină pentru necesitățile DTC, oferta S.R.L. „Avicola Shaver” – **32,00 lei pentru 1 kg**, și a respins oferta operatorului economic Î.I. „Gemenii-Sîrbu” – **28,75 lei pentru 1 kg** (mai mic cu 3,25 lei pentru 1 kg), motivînd cu neprezentarea certificatului pentru confirmarea capacității executării calitative a contractului, deși firma l-a prezentat. În anul 2007, de la S.R.L. „Avicola Shaver” au fost procurate 58,5 tone de pulpe de găină în sumă de 1872,0 mii lei, la prețul de **32,00 lei pentru 1 kg**. Astfel, în rezultatul respingerii nemotivate a ofertei Î.I. „Gemenii-Sîrbu” la achiziționarea cărnii de găină pentru necesitățile DTC în anul 2007, au fost efectuate cheltuieli suplimentare din bugetul de stat în sumă de 190,1 mii lei.

Conform informației prezentate în cadrul auditului de către un operator economic care procură angro produsul menționat, în trimestrul IV al anului 2006 (perioada în care a fost desfășurată procedura de achiziție menționată), acesta a achiziționat pulpele de găină de la întreprinderile autohtone cu prețul angro mediu de 26,00 lei pentru 1 kg. Prețul cu care au fost procurate pulpele de găină pentru necesitățile DTC (**32,00 lei pentru 1 kg**) este mai mare cu 6,00 lei pentru 1 kg decît prețul angro mediu cu care a achiziționat produsul în această perioadă operatorul economic. *Deci, în cazul cînd grupul de lucru pentru achiziții al MAI ar fi studiat piața și ar fi achiziționat pulpele de găină la prețul angro mediu, valoarea reală a achiziției ar fi constituit 1521,0 mii lei, sau cu 351,0 mii lei mai puțin decît cheltuielile reale efectuate de la componenta de bază a bugetului de stat în acest scop.*

• **În rezultatul realizării neregulamentare a achiziției ambulantei, bugetul de stat a suportat cheltuieli suplimentare în sumă de 912,8 mii lei.**

Grupul de lucru pentru achiziții al MAI a realizat achiziția ambulantei fără a dispune de alocații bugetare în acest scop, prin ce n-au fost respectate prevederile art.13 alin.(2) din Legea bugetului de stat pe anul 2007¹⁰. Totodată, cu mari abateri de la Legea nr. 96-XVI, fără a studia piața și a deține informații privind valoarea reală a achiziției, a declarat câștigătoare oferta cu prețul de 4220,0 mii lei, deși acesta era vădit exagerat (cu 544,6 mii lei mai mare decît prețul propus de dealerul oficial al producătorului). Contractul de achiziție a fost încheiat cu depășirea termenelor, în baza ofertei nevalabile.

¹⁰ Legea bugetului de stat pe anul 2007 nr.348-XVI din 23.11.2006 (cu modificările și completările ulterioare).

Cu toate că în planul inițial aprobat și, ulterior, precizat de finanțare a MAI și a instituțiilor subordonate pe anul 2007 nu au fost prevăzute alocații pentru procurarea ambulantei, la 19.10.2007, MAI a inițiat licitația deschisă nr.1910/07 din 16.11.2007 cu obiectul achiziției menționat.

În rezultatul evaluării ofertelor prezentate, grupul de lucru pentru achiziții al MAI (procesul-verbal nr.72 din 26.11.2007) a declarat câștigătoare, la procedura de achiziție a ambulantei de tip „Mercedes-Benz „Sprinter” 315 CDI, oferta propusă de către S.R.L. „Decebal Impex” cu prețul de **4220,0 mii lei**, deși acesta era cu 544,6 mii lei mai mare decît prețul propus de dealerul oficial al producătorului - SC „Moldavian Auto Center”, a cărei ofertă a fost respinsă din cauza lipsei licenței de import al utilajului medical. De menționat că SC „Moldavian Auto Center” a obținut și a prezentat licența peste 2 zile după evaluare, procedură reglementată de Legea nr. 96-XVI.

Câștigătorului licitației menționate i s-a solicitat să încheie contractul atribuit în termen de 5 zile. De fapt, contractul nr.45 a fost încheiat la 07.05.2008, sau cu o întârziere de 93 de zile calendaristice, totodată fiind încălcat cu 127 de zile calendaristice și termenul de prezentare a dării de seamă la ARMAPAU. În aceste condiții, se relevă că oferta la momentul încheierii contractului era deja nevalabilă și termenele garanției pentru ofertă deja expirase. Astfel, contractul de achiziție publică a fost încheiat în temeiul unei oferte nevalabile, prin ce s-au încălcat prevederile art.65 din Legea nr.96-

XVI.

Mijloacele financiare în sumă de 4220,0 mii lei pentru achiziția dată au fost alocate peste un an de la inițierea procedurii de achiziție, prin Hotărârea Guvernului privind alocarea mijloacelor financiare din contul mijloacelor generale ale bugetului de stat, cu stabilirea sursei de acoperire la o ulterioară rectificarea a Legii bugetului de stat pe anul 2008.

Cu toate că, conform Hotărârii Guvernului, Ministerul Finanțelor urma să aloce mijloacele financiare la prezentarea documentelor de confirmare a cheltuielilor suportate, achitarea pentru ambulanță s-a efectuat în avans, prin transferurile de la contul bugetar destinat finanțării pentru tipul instituției 037 „Organele centrale ale afacerilor interne” în sumă de 2110,0 mii lei – la 31.10.2008 și de 2110,0 mii lei – la 29.12.2008. De fapt, mașina a fost livrată la 17 aprilie 2009, sau cu 77 de zile mai târziu față de termenele legale de livrare de la data achitării avansului, timp în care operatorul economic a beneficiat de mijloace bugetare în sumă de 4220,0 mii lei. Verificările bazei de date a Serviciului Vamal denotă că, potrivit declarației vamale nr.4503100816 din 13.03.2009, valoarea în vamă a autovehiculului importat de către firma S.R.L. „Decebal Impex” și ulterior livrat MAI, inclusiv accizele și procedurile vamale, a constituit 2544,0 mii lei.

Astfel, firma „Decebal Impex” S.R.L. a aplicat adaosul comercial la ambulanța importată pentru MAI în cuantum de 66% de la cheltuielile de import (inclusiv accize și taxe), ceea ce în valoare absolută constituie 1676,0 mii lei.

Reieșind din faptul că adaosul comercial aplicat de firmele importatoare urmează să acopere cheltuielile generale administrative și să includă profitul, în cazul stabilirii acestuia în cuantum rezonabil de 30%, cheltuielile reale ale bugetului de stat pentru achiziționarea ambulanței menționate urmau să constituie 3307,2 mii lei, sau cu 912,8 mii lei mai puțin decât cele efectiv suportate – 4220,0 mii lei.

Cauzele principale ale apariției problemelor și deficiențelor identificate la efectuarea achizițiilor sînt: iresponsabilitatea grupului de lucru pentru achiziții; familiarizarea insuficientă cu cadrul legislativ și normativ în domeniu a personalului entității responsabil de realizarea achizițiilor publice; ineficiența activităților de control intern în domeniul achizițiilor; lipsa echilibrului între prioritățile instituționale și mijloacele financiare disponibile.

2. Rezultatele verificărilor unor operațiuni și tranzacții ale Direcției Generale Pază de Stat privind regularitatea efectuării achizițiilor publice și cheltuielilor

Urmare analizei informațiilor prezentate în cadrul auditului de către Direcția Generală Pază de Stat, verificărilor și interviurilor efectuate la fața locului, s-a constatat utilizarea ineficientă a mijloacelor speciale obținute de subdiviziunile DGPS de la prestarea serviciilor de pază, inclusiv instituțiilor finanțate de la bugetul de stat, care s-a manifestat prin: achiziționarea pentru MAI și DMM a unor bunuri costisitoare, transmiterea unor bunuri patrimoniale pentru utilizare altor instituții, efectuarea cheltuielilor de întreținere a 2 persoane detașate în aparatul central al MAI. Cele menționate au generat majorarea neîntemeiată a cheltuielilor legate de întreținerea DGPS și subdiviziunilor acesteia. Drept rezultat, în perioada verificată, DGPS, la 01.01.2004, 01.04.2006 și 01.10.2008, a majorat taxele pentru servicii, inclusiv prestate instituțiilor finanțate de la bugetul de stat.

• Verificările efectuate în cadrul actualei misiuni de audit au relevat că, în perioada anilor 2003-2009, DGPS a procurat și ulterior a transmis MAI și subdiviziunilor acesteia diverse bunuri materiale în sumă totală de 12954,4 mii lei. Aceste operațiuni financiare, nefiind reglementate de actele legislative și normative în vigoare, au condiționat formarea de către minister a unei surse suplimentare de venituri și reflectarea incorectă a acestora la cheltuielile efective ale DGPS.

În urma analizei și verificărilor efectuate în cadrul auditului s-a relevat că, de regulă, DGPS justifică achiziționarea bunurilor materiale ca fiind pentru necesitățile proprii și ale subdiviziunilor sale. De fapt, o bună parte din bunurile livrate de către operatorii economici și înregistrate la cheltuielile de casă și efective ale DGPS și subdiviziunilor acesteia erau transmise, la momentul primirii, cu titlu gratuit MAI sau instituțiilor subordonate, în baza ordinelor de transmitere emise de către ministrul afacerilor interne.

Din bunurile procurate în sumă de 12954,4 mii lei și ulterior transmise de către DGPS în modul descris fac parte: 30 autoturisme cu valoarea de 7762,4 mii lei; mobilier, inclusiv 2 seturi de mobilă (masă și 9 scaune din piele) cu valoarea totală de 77,0 mii lei; materiale de construcție, alte bunuri materiale costisitoare, inclusiv 1 aparat de aer condiționat în sumă de 11,6 mii lei; centru muzical de 5,9 mii lei; 3 lustre în sumă de 33,6 mii lei; un tablou de 21,8 mii lei; 30 de scaune din lemn cu piele – 99,0 mii lei; 3 notebookuri în sumă totală de 45,1 mii lei; 1 televizor – 32,7 mii lei; 4 telefoane mobile în sumă de 48,4 mii lei și altele.

Verificarea și analiza regularității efectuării de către DGPS a 15 proceduri de achiziție pentru procurarea diferitor bunuri, inclusiv menționate (cu excepția autoturismelor), a constatat că în 2 cazuri (din 15 selectate), achiziția a fost justificată de către membrii grupului de lucru pentru achiziții al DGPS ca necesitate pentru MAI. Astfel, grupul de lucru pentru achiziții al DGPS a achiziționat pentru MAI, în anul 2007, serviciile de editare a revistei „Societatea și legea” în sumă de 79,0 mii lei și, întru executarea ordinului nr.532 din 24.10.2007 privind menționarea cu armă de foc a viceministrului afacerilor interne V.Zubic, un pistol cu valoarea de 15,0 mii lei. În restul 13 cazuri din eșantionul selectat, procurarea bunurilor a fost justificată cu necesitățile de serviciu ale DGPS, sau ale Secțiilor pază de stat (în continuare – SPS) raionale, deși bunurile, de regulă, la data primirii, conform ordinelor MAI, se transmiteau aparatului central al MAI, sau subdiviziunilor acestuia.

Verificările efectuate la MAI și DGPS privind regularitatea achiziționării automobilelor au relevat nereguli și deficiențe la inițierea și efectuarea procedurilor de achiziție publică. Achizițiile au fost divizate prin inițierea și desfășurarea într-un exercițiu bugetar a mai multor proceduri de achiziție a autoturismelor, aceasta având ca rezultat utilizarea ineficientă a timpului de muncă al membrilor grupului de lucru și condiționând pierderea oportunității de a consolida cerințele într-o ordine economică și, cu ea, a potențialului de a obține cea mai bună valoare contra cost. Nerespectarea cadrului legal aferent achizițiilor, efectuarea formală a procedurilor, nestudierea pieței au generat utilizarea ineficientă a mijloacelor destinate întreținerii DGPS, fiind procurate 5 unități de transport de lux. Astfel, numai la procurarea autoturismului de tip LEXUS LX470 s-au efectuat cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat în sumă de 499,3 mii lei.

Achizițiile unităților de transport s-au efectuat în fiecare caz de câte 2 grupuri de lucru pentru achiziții: al MAI și al DGPS, unele etape ale procedurilor de achiziție fiind realizate de un grup de lucru, iar altele – de alt grup și, în rezultat, documentele aferente au fost dispersate.

- În anul 2003, DGPS și subdiviziunile sale, nedispunând de mijloace aprobate în modul stabilit pentru achiziționarea autoturismului de tip BMW 520i, eschivându-se de la efectuarea achiziției publice și reflectarea regulamentară a cheltuielilor menționate, a utilizat mijloacele destinate întreținerii subdiviziunilor pentru procurarea autoturismului cu valoarea de 605,8 mii lei de la S.R.L. „East-Auto-Lada”, care nu este dealer oficial al Companiei BMW. Cheltuielile în sumă de 605,8 mii lei au fost reflectate neîntemeiat la costul materialelor pentru sistemele de semnalizare. Astfel, în perioada iunie - septembrie 2003, de către 8 secții ale DGPS au fost transferate de la contul mijloacelor speciale la contul Întreprinderii de Stat „Tehnosec” (în continuare – Î.S. „Tehnosec”) mijloace financiare în sumă de 605,8 mii lei cu destinația plății „pentru materiale de semnalizare”. De fapt, mijloacele menționate erau transferate de către Î.S. „Tehnosec”, firmei „East-Auto-Lada” S.R.L. pentru procurarea unui autoturism de tip BMW 520i Limousine. În urma verificărilor s-a constatat că autoturismul a fost procurat și transmis pentru conducerea MAI. Pentru stingerea sumelor transferate în avans de către subdiviziunile DGPS au fost încheiate contracte de cesiune a creanțelor între Î.S. „Tehnosec”, secțiile raionale ale pazei de stat și DGPS, conform cărora secțiile raionale au stins datoriile (neexistente) față de DGPS și au înregistrat datorii creditoare față de Î.S. „Tehnosec”.

- În cadrul licitației deschise nr.473/05 din 29.04.2005, inițiată la cererea DGPS de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI, pentru subdiviziunile DGPS s-au solicitat 38 de autovehicule echivalentul – VAZ. La 22.04.2005 (cu 6 zile înainte de deschiderea ofertelor), șeful DGPS a solicitat introducerea modificărilor în documentele de licitație, în urma cărora lista mijloacelor de transport solicitate de către DGPS s-a micșorat cu 14 unități de transport echivalentul – VAZ, fiind introdus un mijloc de transport echivalentul – Toyota LC 120. Deși Agenția Națională pentru Achiziții Publice (în continuare – ANAP), la adresarea MAI privind operarea modificărilor, a răspuns că, deoarece acestea sînt esențiale, este necesar ca termenele-limită de depunere a ofertelor să fie prelungite, grupul de lucru pentru achiziții al MAI n-a ținut cont de indicațiile ANAP privind prelungirea termenului-limită de depunere a ofertelor și, nerespectînd prevederile art.31 alin.(2) din Legea nr.1166-XIII, a desfășurat licitația la data anunțată inițial (29.04.2005). La licitație, firma „Transatlantic” S.R.L. a fost unicul ofertant care a propus autoturismul de tip „Toyota Prado” la prețul de 675,4 mii lei, oferta căruia a și fost declarată câștigătoare.

Cu toate că, potrivit documentelor aferente organizării și desfășurării achiziției date, a fost justificată necesitatea procurării unităților de transport pentru subdiviziunile DGPS, în acest scop fiind utilizate mijloacele speciale ale acesteia, autoturismul „Toyota Prado” cu valoarea de 675,4 mii lei, procurat în lipsa concurenței, în schimbul a 14 autoturisme echivalentul – VAZ, peste 6 zile după primire, în baza unui ordin al ministrului afacerilor interne (Gh. Papuc), a fost transmis cu titlu gratuit de la balanța DGPS la balanța CTT și utilizat pentru deservirea ministrului.

- Licitația publică nr.369/05 din 08.04.2005 s-a anunțat pentru achiziționarea a 3 automobile

echivalentul automobilului „Šcoda Octavia Tour”, conform necesităților MAI. La licitația menționată a fost depusă o singură ofertă – a Î.M. „DAAC Hermes” S.A., datată cu 08.04.2005 (data desfășurării licitației), pentru livrarea a 3 autoturisme „Šcoda Octavia Tour” cu valoarea totală de 769,5 mii lei (la prețul a câte 256,5 mii lei), care, în lipsa concurenței, a și fost declarată câștigătoare. Analiza documentelor aferente licitației menționate denotă că, **de fapt, autoturismele au fost solicitate de către Comisariatul General de Poliție pe mun. Chișinău (în continuare – CGP), dar cu acceptul conducerii MAI, achitate de către DGPS, reflectate la cheltuielile de întreținere a DGPS și, după livrare, transmise cu titlu gratuit CGP.**

- Analogic cazurilor descrise, în cadrul licitației publice **nr.820/05 din 04.08.2005** a fost argumentată necesitatea procurării autoturismului de tip „Šcoda Octavia Elegance 2 TDI” pentru necesitățile DGPS. Autoturismul a fost contractat de DGPS de la Î.M. „DAAC Hermes” S.A., cu valoarea de 301,6 mii lei. Fiind achitat și reflectat la cheltuieli de către DGPS, acesta, în a doua zi după livrare, a fost transmis CTT pentru utilizare de către aparatul MAI.

- Cu toate că în cadrul licitației publice **nr.1339 din anul 2005** n-a fost solicitată achiziția autoturismului echivalent cu „Mitsubishi Pajero” și că la MAI și DGPS materialele privind inițierea și desfășurarea achiziției menționate nu se păstrează, grupul de lucru pentru achiziții al MAI a întocmit un proces-verbal (nr.30 din 13.12.2005), neconfirmat de documentele care se păstrează la ARMAPAU privind licitația dată. Astfel, DGPS, la finele anului 2005, a procurat de la firma „Transatlantic” S.R.L. autoturismul de tip „**Mitsubishi Pajero GLS 3,5” cu valoarea de 511,5 mii lei**, anul fabricării 2003, fără efectuarea procedurii de achiziție.

Costul autoturismului de 511,5 mii lei a fost achitat de către DGPS din sursele proprii și reflectat la cheltuielile de întreținere a acesteia. În baza ordinului ministrului afacerilor interne nr.467 din 28.12.2007, autoturismul menționat a fost transmis la balanța CTT pentru deservirea Direcției poliției rutiere.

Astfel, în exercițiul bugetar 2005, achiziția autoturismelor pentru necesitățile MAI a fost divizată prin inițierea și desfășurarea a 4 proceduri de achiziție, ceea ce a condiționat utilizarea ineficientă atât a timpului, cât și a resurselor financiare.

- În mod analogic, achiziționarea, în anul 2007, a autoturismelor de tip „Šcoda Superb Elegance 2,8”, „Šcoda Octavia Tour 1,6” și VAZ-21214 cu valoarea totală de 802,1 mii lei a fost justificată ca necesitate a DGPS și cheltuielile s-au efectuat din contul mijloacelor speciale destinate pentru întreținerea acesteia, dar, de fapt, beneficiari ai acestor unități de transport au fost alte subdiviziuni ale MAI cu autonomie financiară, și anume: MAI (CTT), Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și Direcția Generală Poliție mun. Chișinău.

- În cadrul licitației publice **nr.1798/07 din 19.10.2007** a fost anunțată achiziționarea unui autoturism echivalentul – „LEXUS LX470 Grandi”. Cu 8 zile înainte de desfășurarea licitației, grupul de lucru pentru achiziții al MAI a solicitat de la ANAP modificarea listei automobilelor solicitate, argumentând necesitatea achiziționării suplimentare pentru DGPS a 2 autoturisme „Šcoda Octavia RS 2,0 TFSI” și a unui autoturism echivalentul – „Šcoda Superb Elegance 2,8 V6”. La MAI nu există confirmări precum că ANAP a acceptat modificările și că despre modificări au fost informați operatorii economici. În consecință, data desfășurării licitației n-a fost modificată, iar pentru autoturismele solicitate suplimentar a fost depusă numai oferta firmei „DAAC Auto” S.R.L. privind livrarea unui autoturism „Šcoda Superb Elegance 2,8 V6” cu valoarea de 490,0 mii lei și a 2 autoturisme „Šcoda Octavia RS 2,0 TFSI” cu valoarea totală de 640,2 mii lei. Deși cheltuielile de procurare au fost suportate de către DGPS, autoturismele „Šcoda Octavia RS 2,0 TFSI” au fost transmise pentru deservirea aparatului central al MAI.

Tot în cadrul licitației nr.1798/07 din 19.10.2007, MAI a achiziționat pentru DGPS autoturismul „LEXUS LX470 Grandi” de la firma „Transatlantic” S.R.L., cu valoarea de 1188,0 mii lei, sau la cursul oficial al USD la data contractării (11,4784 lei pentru 1 dolar SUA) – cu valoarea de 103,5 mii USD. Conform ofertei prezentate de către firma „Transatlantic” S.R.L., producătorul și țara de origine a autoturismului este Japonia. Verificările efectuate în cadrul auditului denotă că, potrivit bazei de date a Serviciului Vamal, operatorul economic menționat importă autoturismele din Emiratele Arabe Unite și la momentul inițierii procedurii de achiziție (21.09.2007) avea importat din data de 08.09.2007, din Emiratele Arabe Unite, autoturismul „LEXUS LX470”.

Conform informației prezentate în cadrul actualului audit, cu suportul grupului operativ, de către Compania GABY ELIAS TRD. CO. LLC din Emiratele Arabe Unite, care se ocupă de realizarea automobilelor noi și expedierea acestora în țările CSI, în anul 2007, Compania menționată a realizat autoturisme de tip LEXUS LX470 la prețul a câte 60,0 mii USD. Astfel, autoturismul de tip LEXUS LX470, achiziționat de MAI, este cu 44,3 mii USD (sau 499,3 mii lei) mai scump decât prețul cu care

realiza autoturisme de acest tip Compania GABY ELIAS TRD. CO. LLC. Cele menționate au generat cheltuieli suplimentare ale bugetului de stat.

Ca și în anul 2005, în anii 2007 și 2009, achiziția autoturismelor pentru necesitățile MAI a fost divizată prin inițierea și desfășurarea a câte 2 proceduri de achiziție.

În exercițiul bugetar 2008, DGPS a inițiat achiziția pentru necesitățile proprii a autoturismelor de tip „Šcoda Octavia Tour 1,6” și „Šcoda New Superb Elegance 2,0 TDI”, care, fiind achitate și reflectate la cheltuielile efective din mijloacele speciale ale DGPS în sume corespunzătoare tipurilor menționate – 156,5 mii lei și 375,8 mii lei, de fapt, au fost transmise aparatului MAI.

- În mod analogic, în cadrul licitației publice **nr.110/09 din 19.03.2009**, DGPS a achiziționat de la firma „DAAC Auto” S.R.L. automobilul de model **“Šcoda New Superb Elegance 3,6 V6 FSI”, cu valoarea de 520,0 mii lei** (primit la 24.03.2009), care, în baza Ordinului MAI nr.138 din 30.03.2009, a fost transmis la balanța CTT și utilizat de către conducerea MAI. De asemenea, în baza contractului nr.305AP/09 din 14.04.2009, DGPS a primit la 16.04.2009, de la firma „DAAC-Autosport” S.R.L., autoturismul de model „Dacia Logan MCV Ambiente 1,6 MPI” cu valoarea de 136,0 mii lei, care la 12.05.2009 a fost transmis la balanța CTT.

- **Nerespectând principiile economicității și eficacității la utilizarea mijloacelor publice, în anii 2007-2009, DGPS a efectuat cheltuieli în sumă totală de 141,6 mii lei pentru procurarea a 17 telefoane mobile costisitoare, inclusiv în anul 2008, din contul subdiviziunilor DGPS, au fost procurate 4 telefoane mobile în sumă totală de 60,7 mii lei, din care 3 cu prețul a câte 17,3 mii lei.**

Astfel, în luna decembrie 2008, conducerea DGPS a cerut de la 3 subdiviziuni teritoriale (SPS: Bălți, Căușeni și Anenii Noi) să achite costul a câte un telefon mobil „Nokia 8800” în mărime de 17,3 mii lei. Conform explicațiilor prezentate în cadrul auditului de către V.Gurău – șeful adjunct al DGPS; A. Munteanu – șeful SPS Căușeni; A.Bodean – șeful Secției logistică, administrare și marketing a DGPS și conducătorul firmei „Polistech GSM” S.R.L., toate contractele privind procurarea telefoanelor au fost perfectate de către DGPS și, după ce subdiviziunile menționate au transferat firmei costul lor – 51,9 mii lei, firma le-a livrat DGPS. Din cele 3 telefoane procurate, 2 telefoane sînt utilizate de către conducerea DGPS (șeful S.Osman și șeful adjunct V.Gurău). Unul din telefoane, conform Ordinului ministrului afacerilor interne nr.343 din 22.09.2009, a fost transmis cu titlu gratuit de către DGPS la balanța DMM. În urma verificărilor efectuate la DMM, s-a constatat că telefonul transmis a fost utilizat de către șeful DMM V.Obadă, dar la momentul verificării (03.12.2009) lipsea. Conform explicațiilor prezentate de către V.Obadă, telefonul i-a fost sustras la 15.11.2009, dar s-a adresat la Comisariatul de poliție sect.Buiucani abia după verificările efectuate în cadrul auditului, la 04.12.2009. Anterior, la 01.08.2008, DGPS transmisesse DMM încă un telefon mobil de model „Nokia 8600” cu valoarea de 8,8 mii lei, procurat și atribuit la cheltuielile efective de către SPS Cahul.

- În mod similar, în baza ordinului ministrului afacerilor interne privind menționarea cu armă de foc a ex-vice ministrului dl V.Zubic, în anul 2007, DGPS a procurat un pistol de tip „Steyer S-A1” calibru 9 mm, cu valoarea de 15,0 mii lei. Deși lipsea ordinul de transmitere gratuită, pistolul a fost transmis cu titlu gratuit de către DGPS, prin factură de expediție, dar, fiind transmis neregulamentar, nu s-a reflectat la intrări în contabilitatea MAI.

- În perioada anilor 2004-2009, DGPS a efectuat procurări de bunuri pentru DMM din contul mijloacelor destinate întreținerii sale în sumă totală de 658,8 mii lei. Astfel, în anul 2005, fără desfășurarea licitației publice, DGPS a procurat utilaj medical stomatologic cu valoarea totală de 181,9 mii lei, care, după reflectarea la cheltuielile efective ale DGPS, a fost transmis cu titlu gratuit DMM.

- Verificările efectuate în cadrul auditului la DGPS denotă că, în luna mai 2005, DGPS a achitat firmei „Andicom-Prim” S.R.L. costul unui notebook de 22,8 mii lei, care, de fapt, era transmis, de la 13.04.2005, președintelui Comisiei parlamentare pentru securitate națională, apărare și ordine publică dl Iu.Stoicov, actul de predare-primire temporară a notebookului fiind întocmit tocmai la 11.01.2006. Actul nu prevedea termenul pentru care bunul a fost transmis. De asemenea, s-a constatat că, deși notebookul n-a fost restituit DGPS, comisia de trecere la pierderi a fondurilor fixe a DGPS (președintele comisiei șeful DGPS dl S. Osman), la 19.11.2008, a decis casarea și trecerea la pierderi a acestuia.

- Prin nr.1914-1747 din 07.11.2008, Aparatul Guvernului (șeful Aparatului Guvernului dl M.Pop) a acceptat transmiterea temporară a autoturismului „Šcoda Superb Elegance V6” din gestiunea economică a DGPS în gestiunea economică a bazei auto a Aparatului Guvernului. În baza ordinului MAI nr.366 din 07.11.2008 și nr.159 din 04.05.2009 și a actelor de primire-predare, autoturismul menționat, procurat de către DGPS în decembrie 2007, cu valoarea de 490,0 mii lei, în perioada 10.11.2008 – 25.06.2009, a fost utilizat de către baza auto a Aparatului Guvernului. Conform actelor de primire-predare, la momentul predării autoturismul avea un parcurs de 30,3 mii km, iar la momentul

restituirii acestuia parcursul constituia 68,9 mii km. Astfel, în perioada exploatării de către baza auto a Aparatului Guvernului (7,5 luni), autoturismul a parcurs 38,6 mii km, uzura constituind 50,1 mii lei din contul cheltuielilor DGPS.

• În afară de faptul că DGPS a procurat bunuri materiale pentru MAI, s-au identificat cazuri când angajații DGPS erau detașați la MAI și, ulterior, la CTT pentru deservirea automobilelor conducerii MAI, iar cheltuielile legate de retribuirea muncii acestora erau suportate și reflectate la cheltuielile din mijloacele speciale de către DGPS. Astfel, în perioada de la 20.06.2007 pînă în septembrie 2009, șeful de tură al DPS pe mun. Chișinău a fost detașat la MAI și CTT pentru deservirea automobilului de serviciu „Šcoda Superb Elegance”, cu numărul de înmatriculare MAI 0004, de care beneficia viceministrul afacerilor interne dl V.Zubic. În această perioadă, DPS pe mun. Chișinău a calculat acestuia, din contul mijloacelor precizate acesteia la art.111 „Retribuirea muncii”, salariul în sumă de 106,6 mii lei. Șeful dispecerat al SPS Nisporeni a fost detașat la MAI în funcția de adjutant al viceministrului afacerilor interne dl V.Zubic în perioada octombrie 2008-septembrie 2009, iar salariul în sumă de 45,6 mii lei i-a fost calculat și achitat din contul SPS Nisporeni. ***Astfel, subdiviziunile menționate ale DGPS au suportat neîntemeiat cheltuieli în sumă totală de 152,2 mii lei.***

3.Rezultatele auditării surselor destinate întreținerii Direcției medico-militare

În perioada anilor 2002-2009 (9 luni), în afara mijloacelor precizate de la componenta de bază a bugetului de stat și a celor de la Compania de asigurări în medicină, DMM a MAI a mai beneficiat de surse suplimentare pentru întreținere în sumă totală de 42,0 mil. lei, care au parvenit din:

a) mijloacele bănești acumulate de la asigurarea benevolă a colaboratorilor MAI - 25,1 mil. lei, în baza ordinelor emise de către conducerea MAI privind reținerea în acest scop din salariile angajaților, lunar, inițial (anii 2002-2003) cîte 10 lei, ulterior (în anii 2004-2006) – cîte 30 de lei, iar începînd cu anul 2007 pînă în prezent – cîte 50 de lei. Drept rezultat, în perioada auditată, de la asigurarea benevolă a colaboratorilor MAI s-a reținut și transferat DMM suma de 25,1 mil. lei;

b) transferuri bănești și bunuri de la Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor în sumă totală de 8,2 mil. lei, din care: mijloace bănești pentru procurarea utilajelor medicale în sumă de 6722,0 mii lei, utilaje medicale procurate de Î.S. „Registru” în sumă de 1404,7 mii lei, 6 climatizoare – 65,8 mii lei, materiale de construcție și alte materiale – 33,7 mii lei;

c) diverse bunuri materiale procurate de DGPS pentru DMM și ulterior transmise cu titlu gratuit în sumă totală de 0,6 mil.lei;

Din bunurile procurate și transmise DMM de către DGPS fac parte: o lustră cu valoarea de 8,5 mii lei, o cabină de duș – 4,0 mii lei, 4 draperii – 11,6 mii lei, un lavoar cu oglindă – 9,3 mii lei, un dormitor – 6,7 mii lei, 7 unități de mobilier – 32,8 mii lei, 2 telefoane mobile – 26,1 mii lei;

d) bunuri materiale procurate și transmise de aparatul central al MAI în sumă totală de 8,1 mil. lei, inclusiv: utilaje medicale cu valoarea de 5551,0 mii lei, alte mijloace fixe cu valoarea de 626,0 mii lei (din care 1 televizor de 32,7 mii lei), materiale de construcție în sumă de 1740,0 mii lei (din care 2 uși în sumă de 22,4 mii lei, 1121 m² de teracotă la prețul de 165 lei pentru 1 m² – 185,0 mii lei), alte bunuri – 183,0 mii lei.

Verificarea selectivă a regularității achiziției utilajelor medicale și a eficienței utilizării mijloacelor bugetare destinate acestora denotă că nici unul din operatorii economici contractați n-au importat utilajele medicale selectate pentru verificare, acestea fiind procurate de la firme fantome.

Reieșind din valoarea utilajelor procurate, au fost selectate pentru verificare 5 unități de utilaje medicale în sumă totală de 16,8 mil. lei. Astfel, în urma procedurii de achiziție a utilajului medical, realizată de către grupul de lucru pentru achiziții al MAI (conducătorul grupului de lucru S.Golovaci), au fost încheiate 2 contracte de achiziție (contractul nr.10 și nr.11 ambele din 29.01.2007). Conform contractului nr.10, ***S.R.L. „Mediamed”*** s-a obligat să livreze DMM un aparat staționar de ventilare pulmonară artificială de model NPB 840 cu valoarea de ***555,0 mii lei***, iar conform contractului nr.11, ***S.R.L. „Tehnomică”*** – un microscop chirurgical pentru operații pe creier și spinale de model OPMI Pentero) cu valoarea de ***4996,0 mii lei***, iar MAI să achite costul acestora.

În anii 2006-2008, grupul de lucru pentru achiziții al DMM a desfășurat trei proceduri de achiziție pentru procurarea a 3 utilaje medicale, achizițiile fiind realizate fără a se ține cont de cerințele din ordinele MAI privind valoarea achiziției care poate fi realizată de către subdiviziuni.

Astfel, grupul de lucru pentru achiziții al DMM a desfășurat achizițiile publice:

1) nr.658/06 din 26.05.2006 (publicat în BAP nr.17/06 din 27.04.2006), pentru achiziționarea „Centrului video EVIS-160 EXERA”, cu atribuirea contractului de achiziție cu valoarea de ***1307,1 mii lei*** (98,9 mii dolari SUA) operatorului economic ***S.R.L. „Tehnomică”***;

2) nr.631/07 din 24.04.2007, pentru achiziționarea aparatului digital roentgen, cu atribuirea

contractului de achiziție cu valoarea de **2485,0 mii lei** operatorului economic **Î.M. „Accent-Electronic” S.A.**;

3) nr.591/08 din 14.04.2008, pentru achiziționarea Sistemului digital Radio și Fluoroscopie teleghidat de model Precision RXi, contractul cu valoarea de **7482,0 mii lei** fiind atribuit **Î.M. „Accent-Electronic” S.A.** Cu toate că valoarea estimativă a obiectului achiziției, fără taxa pe valoarea adăugată, era mai mare de 2500,0 mii lei, anunțul de intenție n-a fost publicat în „Official Journal of the European Community”, după cum prevede art.19 din Legea nr.96-XVI.

Mijloace financiare pentru procurarea ultimelor 3 utilaje medicale au fost obținute în baza adresărilor medicului-șef dl V.Obadă către ministrul tehnologiilor informaționale dl V.Molojen (de la Î.S. „Registru”), care, pînă la momentul verificărilor, a transferat suma de 9274,1 mii lei.

Verificările efectuate în cadrul actualei misiuni de audit privind legalitatea procurărilor menționate relevă că, potrivit bazei de date a Serviciului Vamal, nici unul din operatorii economici cu care MAI și DMM au încheiat contracte de livrare a utilajului menționat, în perioada aferentă (inclusiv anterioară și ulterioară) achizițiilor indicate, n-au importat utilajele contractate.

În scopul de a obține confirmarea provenienței utilajelor livrate, cu suportul serviciului operativ al MAI, au fost efectuate verificări operative la Î.M. „Accent-Electronic” S.A., în rezultatul cărora s-a constatat că operatorul economic menționat a procurat de la firma „Alexis Brio” S.R.L. aparatul digital roentgen cu valoarea de 2430,7 mii lei și de la firma „Valgos Grup” S.R.L. – Sistemul digital Radio și Fluoroscopie teleghidat cu valoarea de 7107,9 mii lei.

Auditul a constatat că nici firmele de la care Î.M. „Accent-Electronic” S.A. a procurat utilajele menționate n-au importat utilaj de acest tip.

Încercările de a verifica de la cine au procurat utilajele firmele „Alexis Brio” S.R.L. și „Valgos Grup” S.R.L. n-au avut succes, deoarece acestea nu se află pe adresele înregistrate. Firmele menționate sînt incluse de către Serviciul Fiscal de Stat în lista firmelor „fantomă”.

4. Privind formarea și utilizarea mijloacelor speciale

• În baza art.41 din Legea nr.416-XII și a Ordinului ministrului afacerilor interne nr.231 din 17.06.2003, DGPS, în perioada anilor 2005-2009 (9 luni), a transferat la contul special extrabugetar al MAI mijloace bănești în sumă de 14287,1 mii lei, care reprezintă 10% din veniturile încasate de către subdiviziunile sale în perioada menționată.

Mijloacele indicate au fost utilizate de către MAI la procurarea pentru DMM a bunurilor materiale în sumă de 7702,7 mii lei. Astfel, din veniturile de la DGPS în sumă de 14287,1 mii lei, destinate asigurării tehnico-materiale a subdiviziunilor, 53,9% au fost îndreptate unei subdiviziuni – DMM.

• Eschivîndu-se de la modul legal de formare și utilizare a mijloacelor speciale, conducerea MAI, în perioada anilor 2003-2008, a utilizat mijloacele parvenite de la Consiliul Europei și Asociația Europeană a Colegiilor de Poliție, în sumă totală de **1392,3 mii lei**, prin intermediul Î.S. „Tehnosec”. Astfel, mijloacele, deși erau destinate MAI, nu s-au transferat la conturile trezoreriale pe mijloacele speciale ale MAI, dar se acumulau la conturile de decontare ale Î.S. „Tehnosec”. Urmare acestui fapt, mijloacele n-au fost gestionate de către Ministerul Finanțelor, prin intermediul Trezoreriei de Stat, și n-au fost reflectate la partea de venituri și cea de cheltuieli ale bugetului de stat, astfel fiind încălcate prevederile art.12 din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar¹¹.

¹¹ Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr. 847-XIII).

Mijloacele intrate la conturile Î.S. „Tehnosec”, destinate pregătirii și desfășurării conferințelor, seminarelor, „meselor rotunde”, erau utilizate în baza scrisorilor șefului Direcției relații internaționale și integrare europeană a MAI (V. Șterbeț), care prezenta doar facturi și bonuri de plată pentru executare.

Analiza utilizării mijloacelor menționate, conform informației prezentate în cadrul auditului de către Î.S. „Tehnosec”, a relevat că acestea au fost utilizate pentru:

- reparația și întreținerea mijloacelor de transport atribuite Direcției relații internaționale și integrare europeană a MAI – 96,7 mii lei;

- procurarea mijloacelor fixe, mobilierului, obiectelor de uz gospodăresc – 280,1 mii lei;

- achitarea alimentației și cazării – 805,9 mii lei, inclusiv pentru suveniruri în sumă de 27,3 mii lei etc.

Reieșind din cele expuse, bunurile procurate n-au fost achiziționate în baza procedurilor de achiziție, conform prevederilor legale.

Potrivit explicațiilor prezentate în cadrul auditului de către actualul șef al Direcției relații

internaționale și integrare europeană, la MAI lipsesc agendele evenimentelor și activităților organizate, precum și devizele de cheltuieli care ar confirma organizarea și desfășurarea manifestațiilor. Documentele menționate n-au fost prezentate și nu se păstrează nici la Î.S. „Tehnosec”. Încercările auditorilor de a constata dacă bunurile materiale procurate din contul mijloacelor parvenite au fost luate la intrări au relevat că în evidența contabilă nu sînt reflectate obiectele de mobilier procurate în sumă totală de 41,7 mii lei.

5. Relațiile de colaborare dintre MAI și S.R.L. „Moldasig”

Urmare verificărilor și analizei efectuate, s-a constatat că, în perioada anilor 2003-2005, între MAI, în persoana ministrului afacerilor interne dl Gh.Papuc, și S.R.L. „Moldasig” au fost încheiate 5 acorduri privind reglementarea relațiilor dintre părțile menționate. Termenul de valabilitate a ultimului acord a fost stabilit de la 24.01.2005 pînă la 23.01.2006, cu prelungirea automată a valabilității acestuia pentru următorul an, în cazul dacă nici una dintre părți nu a inițiat desfacerea lui.

Conform clauzelor acordurilor, MAI permite S.R.L. „Moldasig” desfășurarea activității de încheiere a contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă în încăperile organelor teritoriale ale Inspectoratelor de poliție, la punctele de control, la cele de acces în localități și pe magistralele rutiere și propune posesorilor de autovehicule încheierea contractelor de asigurare cu S.R.L. „Moldasig”.

La rîndul său, S.R.L. „Moldasig” s-a obligat să finanțeze MAI pentru îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, prin alocarea lunară a unei contribuții în mărime de 10% din volumul total al primelor de asigurare acumulate cu aportul Comisariatelor de poliție.

Cu toate că acordurile de colaborare prevedeau ca, trimestrial, pînă la data de 15 după expirarea trimestrului, semnatarii să verifice decontările, acestea n-au fost verificate, una din cauze fiind că acordurile menționate nu prevăd modalitatea efectuării verificărilor. Părțile n-au stabilit modul și responsabilii de evidența, confirmarea și verificarea numărului autoturismelor asigurate și volumelor primelor de asigurare încasate cu aportul Comisariatelor de poliție. În consecință, la MAI nu s-a ținut evidența achitărilor conform acordurilor menționate. Astfel, la MAI și instituțiile subordonate nu există nici un document care ar confirma numărul autoturismelor asigurate și sumele real încasate de către S.R.L. „Moldasig”, cu aportul Comisariatelor de poliție.

În urma analizei informației prezentate de către S.R.L. „Moldasig” în cadrul actualei misiuni de audit, s-a constatat că, pe parcursul anilor 2004-2009, S.R.L. „Moldasig” a calculat contribuții în sumă totală de 3651,4 mii lei. Tot în această perioadă, S.R.L. „Moldasig” a procurat și a transmis MAI și Comisariatelor de poliție raionale bunuri materiale cu valoarea de 1273,5 mii lei, transferînd mijloace financiare în sumă de 3517,6 mii lei (în total – 4791,1 mii lei). Astfel, reieșind din informația prezentată de către S.R.L. „Moldasig”, aceasta a finanțat îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a MAI și a Inspectoratelor de poliție cu 1139,7 mii lei mai mult decît s-a obligat conform acordurilor de colaborare.

Verificarea reflectării la intrări în contabilitatea aparatului central al MAI a mijloacelor financiare și a bunurilor transmise a relevat că, potrivit informației prezentate, S.R.L. „Moldasig” a transferat la conturile aparatului central al MAI mijloace financiare în sumă de **546,4 mii lei** și a transmis bunuri materiale cu valoarea totală de **730,2 mii lei**. Contrar prevederilor art.8 și art.15 alin.(1) din Legea contabilității¹², art.6 și art.17 din Legea nr.113-XVI și Instrucțiunii aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.85, în evidența contabilă n-au fost reflectate toate operațiunile economico-financiare aferente mijloacelor financiare și bunurilor materiale transmise de S.R.L. „Moldasig”. Astfel, în evidența contabilă a aparatului central al MAI n-au fost reflectate unele tranzacții în sumă totală de 233,1 mii lei. Nu s-au reflectat în evidența contabilă 1600 ceasuri de perete cu valoarea de 40,0 mii lei; cheltuielile pentru deservirea delegațiilor în sumă de 51,0 mii lei și cheltuielile pentru asigurarea obligatorie și asigurarea CASCO a unităților de transport ale MAI în sumă de 142,1 mii lei.

¹² Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995 (cu modificările și completările ulterioare, în continuare – Legea nr.426-XIII; în vigoare pînă la 01.01.2008, abrogat prin Legea nr.113-XVI din 27.04.2007).

Astfel, în perioada anilor 2004-2009, MAI, în baza acordurilor încheiate cu S.R.L. „Moldasig”, nerespectînd prevederile Legii nr.847-XIII, și-a format o sursă neautorizată de venituri în sumă totală de 4791,1 mii lei, care au fost primiți și utilizați fără autorizarea Guvernului și fără reflectarea la partea de venituri și cea de cheltuieli ale bugetului de stat. MAI a acceptat procurarea bunurilor din contul contribuțiilor bănești, fără organizarea și desfășurarea procedurilor legale de achiziție.

6. Deficiențe ce țin de gestionarea patrimoniului

• MAI (în persoana ministrului afacerilor interne dl Gh.Papuc) a încheiat cu S.R.L. „Moldasig” contractul nr.01 din 26.04.2004, denumit de către părți contract de arendă finanțată, în baza căruia, de la data menționată, MAI a primit în folosință de la S.R.L. „Moldasig” autoturismul de tip BMW-520i (anul producerii 2004) cu valoarea de 376,8 mii lei. Potrivit clauzelor contractului, MAI urma să achite rata lunară de 10,5 mii lei pînă la momentul achitării valorii totale – 376,8 mii lei, după ce unitatea de transport urma să treacă în proprietatea MAI. Achitarea s-a efectuat prin deducerea la scadență a sumelor pe care S.R.L. „Moldasig” trebuia să le achite MAI, conform acordurilor de colaborare.

La 04.11.2006, autoturismul menționat a fost accidentat esențial. La momentul accidentului în automobil se aflau fiica, soția și sora soției ministrului afacerilor interne dl Gh.Papuc.

Autoturismul menționat a fost asigurat CASCO la S.R.L. „Moldasig”, conform contractului nr. ACA/04-059 din 26.04.2004, și despăgubirea urma a fi transferată la contul trezorerial al MAI de către S.R.L. „Moldasig”. De fapt, la 11.01.2007, Compania de asigurări „Donaris Group” S.R.L (în continuare – S.R.L. „Donaris Grup”), la care era asigurată unitatea de transport a vinovatului de producerea accidentului, a transferat suma despăgubirii, calculată pentru autoturismul menționat, în mărime de 376,3 mii lei la contul de decontare al S.R.L. „Auto Space” (dealer oficial al Companiei BMW), ca plată pentru deservirea autoturismului menționat (ordinul de plată nr.1123 din 11.01.2007). Transferul a fost efectuat în baza cererii persoanei fizice, fost angajat al MAI (Vasile Stati), care la momentul accidentului conducea autoturismul respectiv și care acționa în baza procurii fără număr și fără dată, semnată de ministrul afacerilor interne dl Gh.Papuc.

La 09.02.2007, adjunctul ministrului S.Golovaci a intervenit către S.R.L. „Donaris Group” cu rugămintea privind examinarea posibilității de a procura un alt automobil de model BMW din contul despăgubirii de asigurare a automobilului accidentat.

Astfel, S.R.L. „Moldasig”, la care a fost asigurat autoturismul, conform informației prezentate auditului, nici n-a înregistrat parvenirea cazului asigurat privind accidentul dat, operațiunile fiind efectuate între S.R.L. „Auto Space”, S.R.L. „Donaris Group” și MAI.

La 22.02.2007, S.R.L. „Donaris Group” a solicitat S.R.L. „Auto Space” eliberarea unui autoturism de model BMW în schimbul celui accidentat și, la 26.02.2007, S.R.L. „Auto Space” a livrat S.R.L. „Donaris Group” automobilul BMW-520i (anul producerii 2003) cu valoarea de 373,5 mii lei.

Verificările operative efectuate la CTT, S.R.L. „Donaris Group” și S.R.L. „Auto Space” au constatat că, în schimbul sumei de 376,0 mii lei, firma S.R.L. „Auto Space” a livrat automobilul procurat de ea încă în luna iulie 2006 de la o persoană fizică, anul producerii automobilului livrat fiind cu un an mai înainte față de cel al automobilului accidentat. Costul automobilului livrat a fost evaluat de către S.R.L. „Auto Space”.

După cum reiese din explicațiile prezentate și documentele analizate, automobilul accidentat, îndată după accident, a fost transportat la S.R.L. „Auto Space”, de unde a și fost comercializat.

De asemenea, s-a constatat ca, deși automobilul accidentat, după accident, n-a fost restituit CTT, acesta a întocmit documente și acte privind comercializarea automobilului la prețul de 11,3 mii lei. Conform explicațiilor persoanei care este înregistrată în registrele contabile ale CTT ca cumpărător și ale persoanei de la S.R.L. „Auto Space” care s-a ocupat de realizare, prima nici nu știe unde se află CTT al MAI, iar mașina, de fapt, a fost realizată la prețul de 40,0 mii lei, pe cînd la bugetul de stat s-a transferat doar suma de 11,3 mii lei.

Din cele menționate concluzionăm că, de fapt, de comercializarea autoturismului accidentat s-a ocupat S.R.L. „Auto Space”, bugetul fiind prejudiciat cu 28,7 mii lei, iar ținînd cont și de suma despăgubirii, achitată de S.R.L. „Donaris Group” – 376,3 mii lei, ce urma să fie transferată la contul trezorerial al MAI și ulterior la bugetul de stat, suma totală care neîntemeiat n-a fost transferată la buget constituie 405,0 mii lei.

• În urma verificării documentelor prezentate în cadrul auditului privind accidentarea (din 22.02.2009) autoturismului de model „Šcoda Superb Elegance 2,8”, s-a constatat că, deși clauzele contractului de asigurare nu prevedeau transmiterea unității de transport accidentate la balanța companiei de asigurări, aceasta, la 26.03.2009, în baza ordinului ministrului afacerilor interne, a fost transmisă și s-a aflat la S.R.L. „Moldasig” pînă la efectuarea verificărilor în cadrul actualei misiuni de audit (10.12.2009). În urma transmiterii neîntemeiate a automobilului, pe parcursul a 8 luni n-au fost întreprinse măsuri privind comercializarea acestuia (ca nefiind utilizat în procesul de producție) și transferarea la bugetul de stat a mijloacelor bănești obținute de la comercializare.

Nerespectînd prevederile art.9 alin.(2) din Legea nr.847-XIII și cerințele pct.12 din Regulamentul cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor,¹³ MAI n-a transferat la bugetul de stat mijloacele intrate la 06.03.2009 de la compania de asigurări, în sumă de

369,0 mii lei. De asemenea, MAI n-a înaintat acțiunea în regres prevăzută de art.1410 din Codul civil¹⁴ către vinovatul de comiterea accidentului, în vederea recuperării sumei franșizei în mărime de 41,0 mii lei, reținută de către compania de asigurări conform contractului de asigurare.

¹³ Hotărârea Guvernului nr.480 din 28.03.2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor”.

¹⁴ Legea nr.1107-XV din 06.06.2002 „Codul civil” (cu modificările ulterioare).

7. Verificarea plăților achitate din bugetul de stat conform deciziilor instanțelor judecătorești, pronunțate în litigiile judiciare cu MAI

Urmare aplicării procedurilor de fond, misiunea de audit a constatat că, în perioada anilor 2006-2009, MAI și subdiviziunile acestuia au achitat, din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat pentru întreținerea acestora, conform titlurilor executorii ale instanțelor judecătorești, colaboratorilor MAI, pentru lipsa forțată de la serviciu în urma destituirii neîntemeiate din funcție și pentru întârzierea plăților, despăgubiri în sumă de 1653,9 mii lei.

Astfel, conform ordinelor emise de către MAI privind destituirea din funcția deținută a 72 de colaboratori, în perioada anilor 2003-2009 au fost achitate despăgubiri, prejudiciu moral, prejudiciu material și taxe de stat în sumă totală de 1584,4 mii lei.

Verificarea selectivă a ordinelor privind destituirea din funcție a colaboratorilor a constatat că, de regulă, colaboratorii erau concediați din organele afacerilor interne în baza art.21 alin.(7) din Legea nr.416-XII, pentru încălcarea disciplinei, dar în urma parvenirii hotărârilor judecătorești (titlurilor executorii), se emiteau ordine privind anularea punctului din ordinul prin care persoana a fost destituită, perioada de la destituire pînă la adoptarea deciziei judecătorești privind restabilirea în funcție urmînd să se considere perioada în care persoana s-a aflat la dispoziția MAI, cu achitarea salariului de întreținere lunară și cu menținerea tuturor suplimentelor și indemnizațiilor stabilite.

În afară de achitățile din contul mijloacelor bugetare pentru lipsa forțată de la serviciu (1584,4 mii lei), au mai fost achitate și compensații pentru neachitarea la timp a cheltuielilor de deplasare. Astfel, deși pentru anul 2003 Comisariatul de poliție sect.Ciocana nu dispunea de surse precizate pentru deplasări peste hotare, ministrul afacerilor interne a dispus

2 deplasări de serviciu peste hotare. În consecință, cheltuielile legate de deplasările menționate, în sumă de 5,5 mii lei, au fost achitate tocmai la 02.06.2004, iar în baza Titlului executoriu nr.2-1602/05 din 27.10.2005, la 17.03.2006, din contul componentei de bază a bugetului de stat, au fost achitate despăgubiri pentru neachitarea la timp a cheltuielilor de deplasare și taxa de stat în sumă totală de 69,5 mii lei.

Astfel, în perioada anilor 2006-2009, bugetul de stat a suportat cheltuieli suplimentare în sumă totală de 1653,9 mii lei. Cauza principală a efectuării cheltuielilor suplimentare, precum și a utilizării ineficiente a mijloacelor bugetare în sumă de 1653,9 mii lei a fost destituirea neîntemeiată, în perioada anilor 2003-2009 (primul semestru), a personalului din funcțiile deținute și nerespectarea prevederilor legale la efectuarea cheltuielilor bugetare.

8. Legalitatea executării cheltuielilor

• Conform Anexei nr.3 la Hotărârea Guvernului „Cu privire la înființarea Liceului de Cadetși în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne”¹⁵, la studii în liceu urmau se fie admiși anual cîte 75 de elevi. Nerespectînd-se această cerință, în primul an de studii a fost admis un număr mai mare de elevi. În acest context, începînd cu anul 2003 pînă în anul 2006 inclusiv, au fost admiși anual cu 12 elevi mai mult, în anul 2007 – cu 17, în anul 2008 – cu 34 și în anul 2009 – cu 39. Astfel, la 01.09.2009, în loc de 75 de elevi, au fost admiși la studii în Liceul de Cadetși 114 elevi.

¹⁵ Hotărârea Guvernului nr.580 din 16.05.2003 „Cu privire la înființarea Liceului de Cadetși în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne”.

Reieșind din cheltuielile medii anuale pentru întreținerea unui elev în perioada aferentă anilor 2004-2009, pentru întreținerea elevilor admiși anual peste limita stabilită au fost efectuate cheltuieli suplimentare din contul componentei de bază a bugetului de stat în sumă totală de 2299,2 mii lei.

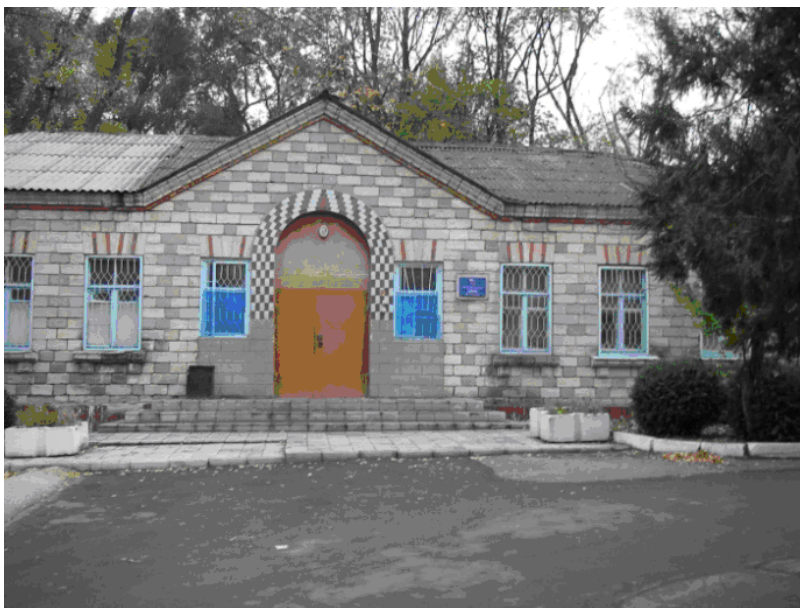
• În baza a 5 contracte de locațiune, încheiate între Sanatoriul Preventoriu de Bază „Constructorul” Î.S. (în continuare – SPB „Constructorul”) și MAI, în persoana ministrului afacerilor interne dl Gh.Papuc, pe parcursul anilor 2004-2008, privind transmiterea în locațiune de către SPB

„Constructorul” Ministerului Afacerilor Interne a încăperilor nelocuibile de pe str.Zelinski 15, blocul 3, mun.Chișinău, în scopul utilizării lor ca oficiu, MAI a transferat suma de 502,7 mii lei – plata pentru arendă și serviciile comunale.

În urma analizei documentelor privind procedurile de achiziție dintr-o singură sursă a încăperilor nelocuibile de pe str.Zelinschi 15, blocul 3, mun. Chișinău, s-a constatat că procedura de achiziție era inițiată în baza demersurilor fostului șef al **Departamentului serviciilor operative (în continuare – DSO), colonel de poliție Ghenadie Cosovan către adjunctul ministrului, locotenent-colonel de poliție Sergiu Golovaci** privind închirierea încăperilor menționate pentru necesitățile de serviciu ale DSO.

Începând cu anul 2007, suprafețele închiriate s-au majorat de la 88 m² pînă la 220 m², concomitent majorându-se și plățile aferente (de la 51,3 mii lei – în anul 2004 pînă la 119,2 mii lei – în anul 2007 și 242,0 mii lei – în anul 2008). În total, în baza celor 5 contracte de locațiune, **SPB „Constructorul” a înaintat și MAI a acceptat facturi de plată în sumă totală de 518,1 mii lei**, la moment, conform datelor evidenței contabile, MAI avînd datoriile creditoare față de SPB „Constructorul” în sumă de **15,8 mii lei** pentru arenda încăperilor blocului în anul 2008.

Verificările operative efectuate în cadrul auditului au relevat că obiectul din **strada Zelinschi 15, blocul 3, mun.Chișinău**, pentru care a fost achitată arenda și serviciile comunale de către MAI pe parcursul anilor 2004–2008, reprezintă o construcție capitală într-un nivel, cu o suprafață de 320 m², cu destinația cultură și agrement, care, conform datelor Î.S. „Cadastru” a Agenției Relații Funciare și Cadastru, aparține cu drept de proprietate **Sanatoriului Preventoriu de Bază „Constructorul”**.

La intrarea centrală a clădirii este instalată o placă cu logotipul Partidului Comuniștilor din Republica Moldova (în continuare – PCRM) și inscripția **„Районный Комитет ПКРМ сек.**

Ботаника ”, iar pe colțul drept al clădirii atîrnă o placă din metal cu inscripția „3 КОПИУС ”.

iar pe colțul drept al clădirii atîrnă o placă din metal cu inscripția "3 КОПИУС".

Conform explicațiilor managerului SPB „Constructorul” și adjunctului acestuia, directorului tehnic și ale altor 6 angajați care au deservit în permanență încăperile menționate din strada Zelinski 15, blocul 3, mun. Chișinău, din anul 2001 pînă în prezent (01.10.2009), acestea au fost ocupate și utilizate de Comitetul raional Botanica al PCRМ.

Contractele de locațiune au fost încheiate din inițiativa prim-secretarului Comitetului raional al PCRМ, la acel moment – **Iurie Eriomin**, care ulterior le restituia administrației SPB „Constructorul”, semnate de către ministrul afacerilor interne dl Gh.Papuc și confirmate cu ștampila MAI.

Începînd cu anul 2004 pînă în anul 2008, numărul birourilor Comitetului raional Botanica al PCRМ treptat s-a mărit, acesta ajungînd să ocupe practic tot blocul nr.3, cu excepția unui depozit mic din spatele blocului, plata pentru arenda încăperilor menționate și serviciile comunale fiind achitată de către MAI, după cum s-a menționat.

În urma interviuării conducerii SPB „Constructorul” și a muncitorilor de rînd care au deservit în permanență încăperile folosite de către Comitetul raional Botanica al PCRМ, amplasate în blocul nr.3, s-a confirmat faptul că încăperile blocului menționat au fost folosite numai de către membrii PCRМ, dar nu de către colaboratorii de poliție sau de alte persoane care au tangență cu MAI.

Concomitent, este necesar de menționat că odată cu numirea în funcția de ministru al afacerilor interne a dlui **Valentin Mejinschii**, prin demersul nr.15/1-1231 din 10.06.2008, a fost reziliat contractul de locațiune încheiat cu SPB „Constructorul” privind arenda încăperilor nominalizate, însă,

la revenirea în funcție a dlui Gh. Papuc, achitarea arende și a serviciilor comunale a continuat, inclusiv pentru perioada de după rezilierea contractului de locațiune.

Astfel, deși încăperile din strada Zelinski 15, blocul 3, mun. Chișinău au fost ocupate și utilizate de Comitetul raional Botanica al PCR, plata pentru arenda acestora în sumă de 502,7 mii lei s-a achitat neîntemeiat de la bugetul de stat.

• În urma analizei documentelor și informațiilor prezentate, precum și a interviurilor obținute pe parcursul misiunii de audit, s-a constatat că automobilul CTT de model RAF-2203, cu numărul de înmatriculare CMT 006, pe parcursul anilor 2005-2009 (9 luni), a fost utilizat de către Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Deoarece unitatea de transport n-a fost transmisă în modul stabilit de către MAI Parlamentului Republicii Moldova, toate cheltuielile de exploatare, întreținere și reparație a acestuia au fost suportate de către CTT.

Conform explicației șoferului automobilului menționat Buț Valerii, încă din anul 2003 fostul șef al CTT i-a spus că în continuare va lucra conform indicațiilor deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Iurie Eriomin și de atunci, în fiecare zi, s-a aflat la dispoziția acestuia. Deși deservea deputatul, șoferul primea combustibilul de la CTT. Faptul utilizării automobilului de către Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova este confirmat și de către șeful CTT dl V.Struțescu. Tot de către CTT era reparat automobilul și achitat salariul șoferului. În foile de parcurs nu se indica punctul concret de destinație, indicându-se „prin republică” sau „în raza orașului”, iar în rubrica semnăturii beneficiarului mijlocului de transport se semna, neregular, șoferul.

Urmare verificărilor și calculului efectuate, s-a constatat că în perioada anilor 2005-2009 (9 luni), pentru întreținerea automobilului menționat, CTT neîntemeiat a suportat cheltuieli în sumă totală de 326,2 mii lei, inclusiv costul combustibilului – 195,3 mii lei, salariul – 129,5 mii lei și reparațiile – 1,4 mii lei.

9. Deficiențe și neajunsuri la evaluarea și integritatea armelor

• Conform Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei republicane pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor individuale”¹⁶ și Hotărârii Guvernului „Cu privire la Comisia republicană pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor individuale”¹⁷, Comisia republicană pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor individuale (în continuare – Comisia), după evaluarea armelor și aprobarea actelor, le poate transmite în posesia persoanelor în baza documentelor de recepționare și a contractelor, prin intermediul magazinului specializat de comercializare a armelor, cu excepția armelor militare sau organice, care sînt proprietatea statului. Mijloacele obținute de la comercializarea armelor se transferă, în termen de 10 zile, la bugetul de stat.

¹⁶ Hotărârea Guvernului nr.465 din 16.05.2000 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei republicane pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor individuale” (cu modificările ulterioare; în continuare – Hotărârea Guvernului nr.465, în vigoare pînă la 07.07.2006, abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.711 din 23.06.2006).

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr.711 din 23.06.2006 „Cu privire la Comisia republicană pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor individuale” (cu modificările ulterioare; în continuare – Hotărârea Guvernului nr.711).

Comercializarea armelor se efectuează conform regulilor stipulate în Hotărârea Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulilor comerțului de consignație”¹⁸.

¹⁸ Hotărârea Guvernului nr.1010 din 31.10.1997 „Cu privire la aprobarea Regulilor comerțului de consignație” (cu modificările ulterioare; în continuare – Hotărârea Guvernului nr.1010).

În perioada 10.06.2003–15.09.2009, MAI a transmis Î.S. „Pulbere”, spre comercializare, 996 de arme de diferite modele, evaluate inițial de către Comisie în sumă totală de 858,6 mii lei. Evaluarea armelor de către Comisia respectivă a fost efectuată fără studierea pieței privind cererile și ofertele aferente armelor transmise spre comercializare, ținîndu-se cont numai de uzura lor, prin ce n-au fost executate cerințele stipulate în pct.14 din Hotărârea Guvernului nr.465 și pct.16 din Hotărârea Guvernului nr.711. Astfel, conform actului nr.11 din 31.07.2006, Comisia a evaluat 134 unități de arme, care au fost predate Î.S. „Pulbere” la 02.08.2008, pentru comercializare la prețului inițial de 308,0

mii lei. Pînă la 26.09.2006 au fost comercializate 27 de arme la prețurile inițial stabilite, obținându-se venituri în sumă de 32,9 mii lei.

Nerespectînd pct.27 din Hotărîrea Guvernului nr.1010 privind reevaluarea pe etape a mărfurilor necomercializate, prin actul nr.12 din 26.09.2006, sau după 50 de zile lucrătoare, Comisia a reevaluat prețurile la 106 arme, necomercializate la acea dată, prin reducerea cu 70% a prețurilor stabilite inițial. ***Suma reducerii neregulamentare pentru 106 arme a constituit 189,3 mii lei.***

După reevaluare, Î.S. „Pulbere” a realizat 54 unități de arme cu valoarea de 39,7 mii lei. Diferența dintre costul stabilit inițial și cel reevaluat al ultimelor 54 de arme a constituit 90,8 mii lei.

Conform explicațiilor obținute pe căi operative în cadrul auditului de la o persoană care a procurat 2 arme și de la un angajat al MAI care a procurat 11 arme, 2 pistoale de model DUO cu nr.73080 și nr.78829, evaluate inițial de către Comisie la prețul de 5,8 mii lei și, corespunzător, de 3,6 mii lei, după reevaluare, au fost procurate de către un fost angajat al MAI la prețul de 1,7 mii lei și, respectiv, 1,1 mii lei. Încă 11 pistoale de diferite modele s-au procurat, după reevaluare, de către un angajat al MAI, la prețul mediu a câte 1000 lei.

• Urmare aplicării procedurilor de audit asupra transmiterii peste hotarele republicii a 2 pistoale din dotarea Direcției Pază de Stat pe mun. Chișinău, s-a constatat încălcarea pct.1.3. din Regulamentul privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova¹⁹, conform căruia activele din dotare nu pot fi înstrăinate fără aprobarea Parlamentului.

¹⁹ Hotărîrea Parlamentului nr.283-XIV din 17.02.1999 „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare, armamentului și altor mijloace tehnice militare de care dispun Forțele Armate ale Republicii Moldova” (cu modificările ulterioare).

Astfel, conform documentelor și explicațiilor prezentate în cadrul auditului, inclusiv de către Serviciul Vamal, în baza Ordinului ministrului afacerilor interne nr.129 din 28.03.2008, au fost trecute peste frontiera Republicii Moldova în Ucraina, la data de 28.03.2008, două pistoale de model „TT”, calibru 7,62 mm. Pistoalele erau destinate pentru decorarea ministrului afacerilor interne al Republicii Ucraina și șefului Direcției generale a MAI al Republicii Ucraina. În ordinul ministrului afacerilor interne dl Gh. Papuc privind decorarea este făcută trimiterea incorectă la art.23 alin.(1) și alin.(2) din Legea cu privire la arme²⁰.

²⁰ Legea nr.110-XII din 18.05.1994 „Cu privire la arme” (cu modificările și completările ulterioare).

Abia peste un an, după trecerea pistoalelor peste hotare, la 14.02.2009, s-au întocmit documentele privind scoaterea din dotare, iar la 05.08.2009 au fost achitate costurile de bilanț ale acestora în mărime totală de 2,8 mii lei.

Astfel, în urma nerespectării prevederilor actelor legislative menționate, neîntemeiat au fost scoase din dotarea MAI două arme cu prețul comercial estimativ a câte 4,6 mii lei.

10. Nereguli la formarea veniturilor de la blocarea unităților de transport

În baza a 2 contracte de colaborare, încheiate între Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” (în continuare – ÎC „Coopalimentara”) și Comisariatul General de Poliție pe mun.Chișinău, în persoana șefului dl V.Botnari (nr.75sm-04/08 din 25.12.2008), și între ÎC „Coopalimentara” și Regimentul de Patrulă și Santinelă „Scut” (în continuare – RPS „Scut”) (nr.02-02/09 din 04.02.2009), părțile contractante s-au obligat să plaseze unitățile de transport reținute la parcare la ÎC „Coopalimentara”, amplasată pe str. Otovasca 19a, iar ultima să transfere lunar CGP câte 18 lei pentru fiecare unitate de transport plasată de poliția rutieră și câte 20 lei – RPS „Scut” pentru unitățile de transport plasate de către acesta. La contractele menționate, a fost aprobată de către comisarul general de poliție pe mun. Chișinău dl V.Botnari Anexa nr.1 privind plata pentru serviciile de transportare, remorcare și păstrare a unităților de transport.

Conform anexei menționate, pentru transportarea, escortarea și însoțirea de către colaboratorii poliției a unităților de transport blocate urmau să se încaseze câte 286 lei, iar pentru păstrare, în funcție de categoria unităților de transport – diferite tarife pe oră. Astfel, deși în contractele de colaborare s-a inclus transferarea către subdiviziunile MAI doar a câte 18, sau 20 lei pentru o unitate de transport, conform Anexei nr.1, suma care urma a fi încasată pentru activitățile aferente ale colaboratorilor de poliție constituia 286 lei.

Verificările efectuate în cadrul actualului audit privind executarea contractelor menționate au constatat că ÎC „Coopalimentara” a amenajat parcare auto pe str. Otovasca 19a special pentru mijloacele de transport reținute de către colaboratorii de poliție, după semnarea primului contract cu CGP, obținând autorizația de activitate la 02.02.2009.

În perioada februarie-noiembrie 2009, colaboratorii poliției rutiere și ai RPS „Scut” au plasat la parcare ÎC „Coopalimentara” 1444 unități de transport. Pentru unitățile de transport reținute, parcare ÎC „Coopalimentara” a încasat de la proprietari, în afara tarifului pentru păstrare, suplimentar câte 286 lei pentru escortarea și însoțirea de către colaboratorii poliției a unităților de transport blocate. Astfel, parcare auto a încasat în total 636,6 mii lei, din care 413,0 mii lei reprezintă mijloacele care urmau a fi transmise subdiviziunilor MAI. De fapt, pentru subdiviziunile MAI au fost calculate și achitate numai sumele prevăzute în contracte: 18,0 mii lei – pentru CGP și 8,8 mii lei – pentru RPS „Scut”.

Generalizând cele expuse, constatăm că, cu aportul conducerii CGP, parcare a beneficiat de posibilitatea de a încasa mijloace suplimentare în sumă totală de 413,0 mii lei, care, în cazul întocmirii corespunzătoare a contractelor de colaborare, urmau a fi transferate la conturile instituțiilor bugetare și utilizate pentru întreținerea CGP și RPS „Scut”.

De menționat că în perioadele anterioare unitățile de transport reținute erau plasate la parcarile Î.S. „Direcția specializată montare și exploatare a mijloacelor tehnice de regulamentare a circulației auto a poliției rutiere” (în continuare – Î.S. „DSME”) și S.R.L. „Semafor-service”.

În baza contractului de depozit nr.003 din 11.03.2009, încheiat între CGP și Î.S. „DSME”, ultima s-a obligat să transfere CGP câte **55 lei** pentru fiecare unitate de transport. În perioada de 10 luni ale anului 2009, la parcare Î.S. „DSME” au fost plasate numai 255 unități de transport. Conform tarifelor anexate la contract, și Î.S. „DSME” a obținut posibilitatea de a încasa suplimentar, pentru însoțirea unităților de transport de către poliție, câte 204 lei pentru fiecare unitate de transport.

La parcare S.R.L. „Semafor-service”, în perioada menționată, au fost plasate 525 unități de transport. Conform informației prezentate și contractului încheiat, încă din anul 2004 firma nu încasează plăți pentru activitățile aferente ale colaboratorilor de poliție, dar, conform contractului, urma să achite lunar câte un salariu minimal pentru fiecare unitate de transport plasată. De fapt, firma nu-și onorează în termen obligațiunile contractuale, iar CGP nu întocmește acte de verificare a decontărilor cu S.R.L. „Semafor-service”. Astfel, conform informației prezentate în cadrul auditului de către șeful secției finanțe a CGP, datoria S.R.L. „Semafor-service”, la 01.11.2009, constituia 34,8 mii lei, iar conform informației S.R.L. „Semafor-service” – 16,5 mii lei.

În contextul dat, menționăm că cadrul normativ aferent nu reglementează formarea mijloacelor speciale din aceste surse de către CGP.

Concluzie: Conducerea CGP, folosindu-se de lipsa de control, a încheiat pentru aceeași perioadă și pentru aceleași servicii contracte cu 3 agenți economici, în fiecare caz cu condiții diferite, iar la instituția cu care contractul încheiat era cel mai favorabil din punct de vedere economic pentru CGP a plasat cel mai mic număr de unități de transport, deși, conform informației Î.S. „DSME”, dispune de suprafețe de parcare suficiente, astfel permițând unei firme particulare să-și formeze venituri suplimentare în sumă de 413,0 mii lei.

11. Unele deficiențe și nereguli la gestionarea mijloacelor financiare de către întreprinderile de stat fondate de MAI

Verificările selective ale unor aspecte privind eficiența gestionării patrimoniului de către întreprinderile de stat au relevat că acestea nu în toate cazurile au ținut cont de prevederile art.3 alin.(3) și art.7 alin.(8) din Legea cu privire la întreprinderea de stat²¹, vizînd utilizarea rațională și eficientă a mijloacelor disponibile.

²¹ Legea nr. 146-XIII din 16.06.1994 “Cu privire la întreprinderea de stat” (cu modificările și completările ulterioare).

Atît în cadrul actualului audit, cît și în cadrul controalelor efectuate de Secția de audit intern a MAI au fost constatate cazuri de utilizare ineficientă a mijloacelor financiare și a patrimoniului de stat.

• Astfel, în urma verificărilor efectuate la Î.S. „Cartuș”, s-a constatat că, în perioada anilor 2004-2008, întreprinderea a achitat convorbirile telefonice personale ale unui colaborator al aparatului central al MAI de la telefonul mobil, efectuînd cheltuieli suplimentare în sumă totală de 110,4 mii lei, care nu țin de activitatea întreprinderii. Convorbirile telefonice de la telefonul dat au constituit, de exemplu, în luna mai 2004 - 4,9 mii lei, în octombrie 2006 – 9,6 mii lei și în iunie 2008 – 5,1 mii lei.

Conform explicațiilor prezentate auditului de către fostul contabil-șef al Î.S. „Cartuș”, de numărul de telefon menționat s-a folosit dl Gh. Papuc.

• Î.S. „Dinamo-MA”, în anii 2006-2007, a achitat unei persoane fizice (R.Romanciuc), lunar, sume de la 1,0 mii lei pînă la 7,7 mii lei pentru servicii de marketing (în total – 92,3 mii lei), care sînt confirmate doar prin cîte un singur act de îndeplinire a lucrărilor pe fiecare an. De asemenea, Î.S. „Dinamo-MA”, în anii 2005-2006, în baza a 2 contracte, a împrumutat mijloace financiare în sumă de 280,0 mii lei de la persoana fizică E. Ermacicova (soția managerului întreprinderii). Deși ulterior, în anii 2006-2007, întreprinderea a obținut venituri și avea posibilitatea de a rambursa împrumutul, acesta n-a fost rambursat pînă la 10.03.2008. În consecință, pentru suma de 180,0 mii lei, împrumutată în noiembrie 2005, cu dobînda anuală de 21%, creditorului i-au fost calculate dobînzii în sumă de 86,1 mii lei, iar pentru suma de 100,0 mii lei, împrumutată în martie 2006, cu dobînda anuală de 24%, pînă în martie 2008, au fost calculate dobînzii în sumă de 46,0 mii lei.

Astfel, în perioada anilor 2005-2008, creditorul Î.S. „Dinamo-MA” (soția conducătorului) a beneficiat de dobînzii în sumă totală de 132,1 mii lei.

• În perioada anilor 2005-2006, Î.S. „DSME” a procurat pentru Secția poliție rutieră a CGP 3 seturi de dispozitive de măsurare a vitezei în sumă totală de 87,2 mii lei, care ulterior au fost transmise ultimei prin facturi fiscale. Deoarece Secția poliție rutieră a CGP n-a achitat Î.S. „DSME” costul dispozitivelor, în evidența contabilă a întreprinderii, la 01.04.2008, se înregistra datoria Secției poliție rutieră a CGP în sumă de 87,2 mii lei.

În anul 2008, Î.S. „DSME”, la adresarea comisarului Eugen Axentiev privind acordarea de ajutor, a procurat materiale de construcție, mobilier, 8 lustre, un covor și alte bunuri în sumă totală de 41,8 mii lei pentru reparația și amenajarea cancelariei Secției poliție rutieră a CGP. Ne fiind transmise regulamentar, bunurile materiale menționate au fost stabilite ca lipsă în cadrul inventarierii inițiate de control. *Astfel, deși situația financiară a Î.S. „DSME” era precară, înregistrîndu-se pierderi, au fost efectuate cheltuieli care nu țin de activitatea acesteia (pentru întreținerea Secției poliție rutieră a CGP) în sumă de 129,0 mii lei, fără acordul fondatorului.*

12. Legalitatea înstrăinării imobilelor

Neajunsurile la acest compartiment au fost constatate de către colaboratorii Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în cadrul controlului efectuat la MAI și se reflectă în actul din 02.08.2008. Echipa de audit confirmă constatările privind înstrăinarea imobilelor din actul menționat.

*Înstrăinarea de către MAI, în anul 2007, a 2 construcții nefinalizate cu suprafața totală de 2657,1m², amplasate pe str. Spicului 6, și a imobilului din str. Petricani 88, mun. Chișinău, s-a efectuat cu încălcări ale actelor legislative și normative în vigoare, fără publicarea în modul stabilit a comunicatului informativ privind comercializarea, fără expunerea la licitații, prin negocieri directe, și fără ca terenurile cu suprafața totală de 556,0 ari, aferente imobilelor, să fie realizate concomitent cu imobilele, **fapt care a generat neîncasări la bugetul public național în sumă totală de 27,5 mil. lei.***

În conformitate cu prevederile art.3 alin.(3) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului²², terenurile aferente imobilelor comercializate urmau a fi realizate concomitent cu imobilele, ceea ce nu s-a executat.

²² Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997 „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului” (cu modificările ulterioare; în continuare – Legea nr.1308-XIII).

Nu s-a publicat comunicatul informativ privind licitația, prin ce nu s-a respectat pct.11 din Anexa nr.5 „Regulamentul privind licitațiile cu strigare și negocierile directe” la Hotărîrea Guvernului nr.1059 din 12.11.1997 „Despre măsurile de realizare a Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1998”.

În anul 2004, executorul judecătoresc al Direcției Centru a Departamentului de executare a deciziilor judiciare dl Vitalie Seinic a sechestrat și ulterior a comercializat 3 imobile ale MAI (complexul de clădiri și construcții de pe str.Pietrarilor 1/3; imobilul din str.Petricani 88/9 și imobilul din str.Mazililor 34), fără publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a comunicatului informativ privind licitația și fără ca terenurile aferente imobilelor, cu suprafața totală de 384,8 ari, să fie realizate concomitent cu imobilele. Ca rezultat, la bugetul public național n-au fost încasate mijloace în sumă de 8,8 mil. lei. Executorul judecătoresc a sechestrat și comercializat și imobilul din str. Mazililor 34 (Parcul „Valea Trandafirilor”), care, fiind monument al culturii, inclus în Registrul monumentelor culturii de importanță municipală²³ cu nr.537 și denumirea „Conac din anul 1837”,

conform prevederilor art.1 alin. (2) din Legea privind ocrotirea monumentelor²⁴, se afla sub protecția statului și nu putea fi sechestrat și înstrăinat.

²³ Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 216 din 19.01.1995 „Cu privire la aprobarea Registrului monumentelor culturii de importanță municipală”.

²⁴ Legea nr. 1530 – XII din 22.06.1993 „Privind ocrotirea monumentelor” (cu modificările ulterioare).

Valoarea de piață **minimă** a terenurilor aferente obiectivelor comercializate de către MAI prin negocieri directe, fără a fi expuse la licitație, și a terenurilor aferente obiectivelor sechestrate și comercializate de Direcția Centru a Departamentului de executare a deciziilor judiciare a fost apreciată de către Bursa Imobiliară „LARA”, în cadrul controlului efectuat de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, și la **momentul comercializării imobilelor constituia:**

1. Pentru 556,0 ari de terenuri aferente imobilelor comercializate de MAI, suma totală de 27520,0 mii lei, inclusiv:

- **2520,0 mii lei – pentru 55,5 ari din str. Spicului 6** (aprilie 2007);
- **25000,0 mii lei – pentru 500,5 ari din str. Petricani 88** (iunie 2007).

2. Pentru 384,8 ari de terenuri aferente imobilelor sechestrate și comercializate de executorul judecătoresc, suma totală de 8830,0 mii lei, inclusiv:

- **2560,0 mii lei – pentru 88,0 ari din str. Mazililor 34** (iunie 2004);
- **5880,0 mii lei – pentru 269,9 ari din str. Pietrarilor 1/3** (iunie 2004);
- **390,0 mii lei – pentru 26,9 ari din str. Petricani 88/9** (iunie 2004).

Mijloacele menționate, în sumă de 36,3 mil.lei, în cazul înstrăinării legale a terenurilor aferente imobilelor, urmau să fie transferate la bugetul public național.

Concluzie generală

Auditul legalității unor operațiuni și tranzacții financiare, exercitat la Ministerul Afacerilor Interne, și unele verificări efectuate la instituțiile subordonate au constatat abateri de la prevederile legislației în vigoare, deficiențe și neregularități generate de: ignorarea cadrului legislativ și normativ, nivelul scăzut al managementului financiar, controlul ineficient la efectuarea cheltuielilor bugetare și la formarea mijloacelor speciale, precum și la gestionarea patrimoniului și achiziționarea mărfurilor și serviciilor.

13. Recomandări

Întru înlăturarea deficiențelor constatate în cadrul auditului, se recomandă conducerii Ministerului Afacerilor Interne:

13.1. Să întreprindă măsurile necesare pentru minimalizarea riscului apariției pe viitor a problemelor depistate.

13.2. Să ia măsurile corespunzătoare pentru lichidarea deficiențelor admise.

13.3. Să asigure formarea mijloacelor speciale ale MAI și instituțiilor subordonate în strictă conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

13.4. Să intensifice controlul asupra modului de gestionare a mijloacelor publice și patrimoniului de stat de către toate subdiviziunile și întreprinderile de stat subordonate, în vederea asigurării integrității și folosirii eficiente a acestora.

13.5. Să întreprindă măsurile respective în vederea încasării regulamentare a tuturor veniturilor aferente serviciilor acordate și cheltuielilor suportate de către Secția poliție rutieră a CGP la blocarea unităților de transport.

13.6. Să asigure efectuarea achizițiilor publice conform cadrului legal.

13.7. Să excludă pe viitor efectuarea cheltuielilor pentru întreținerea MAI și instituțiilor subordonate din contul mijloacelor speciale ale Direcției Generale Pază de Stat.

13.8. Să asigure ținerea evidenței contabile de către toate instituțiile subordonate în conformitate cu regulile generale privind contabilitatea elementelor patrimoniale stabilite prin Legea nr.113-XVI.

13.9. Să asigure pe viitor admiterea elevilor în Liceul de Cadeți în limitele stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.580.

13.10. Să examineze legalitatea și oportunitatea menținerii reținerilor din salariile angajaților ale plăților lunare pentru DMM.

13.11. Să întreprindă măsuri pentru încasarea de la ÎC „Coopalimentara” a sumei de 413,0 mii lei, aferentă serviciilor prestate de către colaboratorii poliției, și să asigure administrarea regulamentară a acestor mijloace.

13.12. Să ia măsuri pentru recuperarea și transferarea la bugetul de stat a sumei de 28,7 mii lei – venitul real de la comercializarea autoturismului de tip BMW accidentat.

**Controlorii superiori de stat,
auditori publici**

**Ana Ghilețchi
Dumitru Ivanov**